

**Qida
Təhlükəsizliyi
Agentliyi
eşşək
fermasını
bağladı**

yazısı səh.12-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 26 oktyabr 2018-ci il Cümə № 227 (7116) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

VI Beynəlxalq Humanitar Forum başladı

"Azərbaycanda sabitliyin mənbəyi xalqdır" deyən prezident İlham Əliyev ölkəmizin beynəlxalq müstəvidə böyük hörmət qazandığını bildirib

yazısı səh.3-də

Azərbaycanlıların İrana səfər rekordu-üç səbəb

yazısı səh.14-də

Heydər Əsədovun kitabındakı ilginç kalori resepti

yazısı səh.6-da

Büdcədə neftin qiymətinin 60 dollar götürülməsinin səbəbi

yazısı səh.5-də

Hökumətin yeni vergi siyasəti-nələr var...

yazısı səh.13-də

Bələdiyyə seçkilərinə 54 milyon manat xərclənəcək

yazısı səh.6-da

Boltonun Bakı mesajları Azərbaycana verilən dəyəri göstərir - ekspertlər

yazısı səh.10-da

Bakıya leysan yağacaq, daşqın və sel olacaq - bu günün havası

yazısı səh.14-də

Aİ-92-nin bahalaşması yenidən müzakirədə

yazısı səh.12-də

Dövlət xarici bordanmanı kəskin azaltmağa qərar verdi

yazısı səh.13-də

Hacı İbrahim Nehrəmlinin qardaşının ibtidai istintaqı başa çatıb

yazısı səh.12-də

Ata və oğlu evə oğurluğa gələnə öldürdülər

yazısı səh.14-də

ERMƏNİSTAN GEOSİYASİ TƏLƏDƏ - AZƏRBAYCAN VƏ TÜRKİYƏ İLƏ ANLAŞMADAN...

İşğalçı ölkə ilə bağlı mötəbər proqnozlar ermənilərin xeyrinə deyil; "Ermənistan əhalisinin güzəranı seçkilərdən sonra da yaxşılaşmayacaq"; "Radikal dəyişikliklər o zaman baş verəcək ki..."

yazısı səh.4-də

Eldar Mahmudov yenidən təhlükədə - adı keçən üç məhkəmə başlayır

Sabiq MTN şefi "üçtərəfli çənber"dən bu dəfə necə qurtulacaq?

yazısı səh.11-də

"Rəsmi Bakı Saakaşviliyə "sığınacaq verir" iddiası

yazısı səh.4-də

Xalq yazıçısı Anar:
"20, bəlkə də 25 ildir kitabımdan bir qəpik qonorar almamışam"

yazısı səh.7-də

Aynur Camalqızı:
"Artıq dünya çox amansız mərhələyə daxil olub"

yazısı səh. 8 və 9-da

Oktyabrın 25-də Heydər Əliyev Mərkəzində "Yeni dünya və yeni insan formalaşdırmaq: kreativlik və insan inkişafı" mövzusunda VI Beynəlxalq Humanitar Forumu işə başlayıb.

AzərTAC xəbər verir ki, Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva və Heydər Əliyev Fondunun vitse-pre-

işğal etdiyi torpaqlardan qeyd-şərtsiz çıxarılmalı idi. Lakin 25 il keçməsinə baxmayaraq, bu qətnamələr icra edilmir. Digər beynəlxalq təşkilatların da oxşar qərar və qətnamələr qəbul etdiyini diqqətə çatdıran dövlət başçısı vurğulayıb ki, bu qətnamələrin hamısında Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həllinin vacibliyi vurğulanır. "Dağlıq Qarabağ bizim tarixi, əzəli tor-

uğurların sosial sahəyə müsbət təsir göstərdiyini, yoxsulluğun və işsizliyin səviyyəsinin kəskin şəkildə azaldığını, təhsilin inkişafının diqqət mərkəzində saxlanıldığını, son 15 ildə 3 mindən çox məktəbin tikildiyini və təmir olunduğunu, səhiyyə sektorunda 650-dən çox tibb müəssisəsinin tikildiyini və ya yenidən qurulduğunu deyib. Azərbaycanın artıq dünya kosmik klubuna daxil oldu-

Daşkəsənə yol tikintisi üçün 13 milyon ayrıldı - səyyar görüşdən qeydlər

Əhəd Abiyev: "Hər zaman daşkəsənlilərə göstərdiyi diqqət və qayğıya görə cənab prezidentə minnətdarıq"

Oktyabrın 25-də Daşkəsən Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Əhəd Abiyev Prezident Administrasiyasının məsul işçisi Arif Novruzovun iştirakı ilə Əmirvar-Əhmədli kəndində sakinlərin növbəti səyyar qəbulunu keçirib.

Daşkəsən Rayon İcra Hakimiyyətindən musavat.com-a verilən məlumata görə, Əmirvar-Əhmədli kənd S.Ələkbərov adına ümumi orta məktəbində baş tutan qəbulda rayonun hüquq-mühafizə orqanlarının, idarə, müəssisə və təşkilatların rəhbərləri və kənd sakinləri iştirak ediblər.

Kənd sakinləri ilə növbəti görüşü giriş nitqi ilə açan Əhəd Abiyev vətəndaşların səyyar qəbullarının məqsədinin yerlərdə ortaya çıxan problemlərin öyrənilməsi, onların həlli istiqamətində çevik addımların atılması olduğunu qeyd edib. Belə görüşlərin ölkə başçısı İlham Əliyevin tapşırığı ilə rayonda mütəmadi olaraq keçirildiyini bildiren Ə. Abiyev vətəndaşların müraciətlərinə həssas münasibət göstərmək bərdə tapşırıqların daim diqqət mərkəzində saxlanıldığını deyib.

Respublikada və Daşkəsəndə abadlıq-quruculuq işləri barədə geniş məlumat verən Əhəd Abiyev rayonun Əmirvar kəndində də bu cür işlərin görüldüyünü deyib. Rayon rəhbəri qeyd edib ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 27 fevral 2014-cü il tarixli 118 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikası regionlarının 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"na uyğun olaraq 24,5 km uzunluğunda olan Daşkəsən-Əmirvar-Qabaqtəpə avtomobil yolunun tikintisində son tamamlanma işləri aparılır.

Ə. Abiyev bildirib ki, Daşkəsən-Əmirvar-Qabaqtəpə avtomobil yolunun tikintisi üçün ölkə başçısının sərəncamı ilə 13,3 milyon manat ayrılıb. Rayon icra hakimiyyətinin başçısı Əhəd Abiyev hər zaman daşkəsənlilərə göstərdiyi diqqət və qayğıya görə prezident İlham Əliyevə bütün daşkəsənlilər adından minnətdarlıq bildirib.

Başçı çıxışında deyib ötən dövrlərdə 80 şagird yerlik Əmirvar-Əhmədli kənd S.Ələkbərov adına ümumi orta məktəbi müasir formada yenidən tikilərək istifadəyə verilib.

Əhəd Abiyev onu da deyib ki, sözügedən avtomobil yolunun tikintisi ilə vətəndaşların gediş-gəlişi, yük və sərnişin daşınması daha da asanlaşacaq, yolboyu 9 yaşayış məntəqəsində yaşayan 3 mindən artıq vətəndaşın həyat şəraitinin yaxşılaşmasına birbaşa təsir göstərən kənd təsərrüfatının ayrı-ayrı sektorları inkişaf edəcək.

Qəbulda iştirak edən Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının məsul işçisi Arif Novruzov da çıxış edərək bildirib ki, prezident İlham Əliyevin tapşırıqlarına uyğun olaraq rayon icra hakimiyyəti başçısının yerlərdə səyyar qəbullarının keçirilməsinin məqsədi sakinlərin öz müraciətlərini uzaq məsafələr qət etmədən bildirməsi, əhalini narahat edən problemlərin öyrənilməsi, rayon səviyyəsində həlli mümkün olan müraciətlərin yerində həll edilməsi, mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının səlahiyyətləri çərçivəsində olan müraciətlərin isə ümumiləşdirilərək aidiyyəti qurumlar qarşısında qaldırılmasıdır.

Daha sonra rayon icra hakimiyyətinin başçısı Əhəd Abiyev istər şəxsi, istərsə də kəndlə bağlı müraciəti və ya təklifi olan sakinlərə öz müraciətlərini etmələrini xahiş edib.

Səyyar qəbulda iştirak edən sakinlər rayonda, o cümlədən ərazidə gedən abadlıq, quruculuq işlərinə, xüsusilə Daşkəsən-Əmirvar-Qabaqtəpə avtomobil yolunun tikintisinə görə ölkə prezidenti İlham Əliyevə öz dərin minnətdarlıqlarını bildiriblər.

□ Musavat.com

VI Beynəlxalq Humanitar Forumu başladı

"Azərbaycanda sabitliyin mənbəyi xalqdır" deyən prezident İlham Əliyev ölkəmizin beynəlxalq müstəvidə böyük hörmət qazandığını bildirib

zidenti Leyla Əliyeva forumun rəsmi açılış mərasimində iştirak ediblər.

Dövlət başçısı forumun açılışında nitq söyləyib.

Prezident bütün dünyada önəmli beynəlxalq tədbirlərə çevrilən VI Beynəlxalq Humanitar Forumunda bu il 90-dan çox ölkədən 400-dən artıq qonağın iştirak etdiyini deyib, burada müzakirə ediləcək məsələlərin gələcək əməkdaşlıq üçün gözəl imkanlar yaratdığını bildirib. Ölkəmizdə indiyədək humanitar əməkdaşlığa dair bir çox mötəbər beynəlxalq tədbirlərin keçirildiyini deyən dövlət başçısı 10 il bundan əvvəl Azərbaycanın təşəbbüsü ilə Bakıda keçirilən Avropa Şurası mədəniyyət nazirlərinin toplantısına İslam ölkələri mədəniyyət nazirlərinin dəvət olunduğunu, bu formatın bir il sonra təkrarlandığını bununla da ölkəmizin həm İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına, həm də Avropa Şurasına üzv ölkə kimi sivilizasiyalararası əməkdaşlığa töhfə verdiyini diqqətə çatdırıb. Prezident bunun idman formatında da özünü göstərdiyini, Bakıda keçirilən I Avropa Oyunlarının və IV İslam Həmrəylik Oyunlarının bunu bir daha təsdiqlədiyini bildirib. Dövlət başçısı ölkəmizdə müxtəlif dinlərə məxsus xalqların hər zaman mehribanlıq şəraitində yaşadığını, bu sahədə mövcud olan dövlət siyasətinin səmərəli

nəticələrə gətirib çıxardığını deyib. Ənənəvi dini məbədlərin tikintisinin və bərpaasının Azərbaycanı gözəl ictimai iqlim yaratdığını, multikulturalizmin ölkəmizdə dövlət siyasi olduğunu bildirib. "Biz multikulturalizmin bəhrəsinin gündəlik həyatda görürük. Bu gün ölkədə yaşayan sabitlik və həmrəylik məhz bunu deməyə əsas verir" deyən, prezident müasir Azərbaycan dövlətinin həm də dərin milli mənəvi dəyərlər üzərində qurulduğunu diqqətə çatdırıb. Müstəqilliyimizin ilk illərində ölkəmizin böyük humanitar fəlakətlə üzləşdiyini, Ermənistanın işğalçılıq siyasəti nəticəsində torpaqlarımızın 20 faizinin işğal olduğunu, 1 milyondan çox azərbaycanlının öz doğma torpağında məcburi köçkünə çevrildiyini, xalqımıza qarşı etnik təmizləmə siyasətinin aparıldığını deyən prezident bildirib ki, BMT Təhlükəsizlik Şurasının qəbul etdiyi 4 qətnaməyə əsasən, Ermənistan silahlı qüvvələri

pağımızdır, Azərbaycanın ayrılmaz hissədir" deyən prezident işğal olunan torpaqlarımızda tarixi dini abidələrimizin, məscidlərin, qəbirlərin dağıldığını, muzeylərin talan olduğunu bildirib.

Dövlət başçısı münaqişə nəticəsində yaranan humanitar böhrana baxmayaraq, Azərbaycanın inkişaf etdiyini, ölkəmizdə sabitliyin və təhlükəsizliyin bərqərar olduğunu vurğulayıb. "Azərbaycanda sabitliyin mənbəyi xalqdır" deyən prezident ölkəmizin beynəlxalq müstəvidə böyük hörmət qazandığını, ölkəmizlə əməkdaşlıq etmək istəyənlərin sayının artığını bildirib. Azərbaycanda son 15 ildə sürətlə inkişaf dinamikası nümayiş etdirdiyini, Ümumi Daxili Məhsulun 3,2 dəfə artdığını, Azərbaycana 250 milyarddan artıq investisiya qoyulduğunu, bununla da ölkəmizin iqtisadi müstəqilliyinin şərtləndirən tam iqtisadi müstəqillik əldə etdiyini diqqətə çatdırıb. Dövlət başçısı bütün bu

ğunu, bu yaxınlarda 3-cü peykimizin orbitə buraxıldığını deyən prezident İ.Əliyev ictimai xidmətlər sahəsində bir inqilab olan "Asan Xidmət" in yaradılmasının da son illərin nailiyyətləri sırasında olduğunu vurğulayıb.

Sonra Rusiya Federasiyası Hökuməti sədrinin müavini xanım Olqa Qolodets prezident Vladimir Putinin forum iştirakçılına müraciətini oxunub. Məktubda deyilir: "VI Bakı Humanitar Forumunun qonaqları! Forumun açılışı münasibətilə sizləri salamlayıram. Artıq VI dəfədir ki, Bakı bu foruma ev sahibliyi edir. Burada müzakirə olunan mövzular əhəmiyyətlidir. Burada müxtəlif aktual məsələlərin müzakirəsi, təhsil, informasiya təhlükəsizliyi və digər məsələlər müzakirə olunacaq. Forumun iştirakçılına ən xoş arzularımı çatdırmaq istəyirəm".

O. Qolodets çıxışında forumun ildən-ilə inkişaf etdiyini, Bakının humanitar dialoq mərkəzinə çevrildiyini bildirdi.

Daha sonra BMT baş katibinin müavini Rəşid Xalikov, İSESCO-nun baş direktoru Əbdüləziz Osman el-Tuveycri, UNESCO-nun baş direktorunun müavini Qu Ksinq və Parlamentlərarası İttifaqın prezidenti xanım Qabriela Baron çıxış ediblər.

□ "Yeni Müsavat"

Oktaybrın 24-də Ermənistan parlamenti baş naziri seçmə bilmədi. Daha doğrusu, seçmək istəmədi. Çünki erməni inqilabının lideri Nikol Paşinyan bu dəfə belə istədi. Hədəf isə parlamentin buraxılması və dekabrda erkən seçkilərin keçirilməsidir. Əgər bir həftə sonra da parlament baş nazir "seçmə" bilməse, - yəni ki, elə də olacaq, - mövcud konstitusiyaya görə, növbədənənar seçki mexanizmi işə düşəcək.

Paşinyanın parlamentdəki müxalif çoxluğa öz iradəsini bu şəkildə dikte etməsi, sözsüz ki, onun inqilab lideri olaraq, reytinginin yüksək olmasından qaynaqlanır. Ancaq dünyada əbədi heç nə yoxdur. Odur ki, nə qədər gec deyil, hazırkı baş nazir əvəzi Nikol Paşinyan özünün yüksək reyting hesabına yaxın strateji hədəfinə çatmağı planlaşdırır. Söhbət yeni parlamentdə çoxluğa nail olmaq və hökumətlə yanaşı, qanunverici orqanı da nəzarətə götürməkdən gedir. Təzə baş nazir və təzə hökuməti 5 illiyə məhz növbəti parlament seçməlidir.

Lakin bir sıra təhlilçilərə görə, işğalçı ölkədə ictimai-siyasi proseslər N.Paşinyanın proqnoz etmədiyi istiqamətdə də cərəyan edə bilər. Xüsusən də əgər o, tezliklə köklü islahatlar hesabına erməni əhalinin güzəranını yaxşılaşdırma bilməse, o zaman onun üçün sürətlə gerisayım başlayacaq, "qum saat", hətta əks-inqilab ssenarisi işə düşəcək. Yaxın tarix də göstərir ki, inqilab liderlərinə qarşı tələblər və gözlənilməz böyük, zaman isə dar olduğundan, bir qayda olaraq, onlar mis-siyalarnı başa çatdırma bilmir, etimad tez itirir, yerini başqasına verirlər.

Vəziyyəti qəlizləşdirən həm də odur ki, Ermənistanda hakimiyyətin seçki yolu ilə dəyişməsi ənənəsi yoxdur. Bu üzündən vəziyyətin seçkilərdən sonra istənilən ssenari üzrə inkişafı istisna olun-

Ermənistan geosiyasi tələdə - Azərbaycan və Türkiyə ilə anlaşmadan...

İşğalçı ölkə ilə bağlı mötəbər proqnozlar ermənilərin xeyrinə deyil; "Ermənistan əhalisinin güzəranı seçkilərdən sonra da yaxşılaşmayacaq"; "Radikal dəyişikliklər o zaman baş verəcək ki..."

mur. Bunu Paşinyan da bilir. Ona görə də revanşist qüvvələr baş qaldırmamış öz legitimliyini rəsmiləşdirmək və maksimum qısa zamanda əhalinin dolanışında müsbət dəyişikliyə çatmağa çalışacaq.

Ancaq Qarabağ probleminin həllində real irəliləyişə nail olmadan, ölkəni blokada rejimindən qurtarmadan, Rusiya və Qərb (ABŞ) arasında geosiyasi seçimi

etmədən, bu, mümkündürmü? Ekspertlərin suala cavabları neqativdir.

"İrəvan elə bir geosiyasi situasiyadadır ki, bu situasiya onun geopolitik seçim imkanlarını məhdudlaşdırır. Ona görə də Paşinyanın yeni isə kökündən dəyişməyə cəhd etməyi bərdə danışmaq çətindir. Radikal dəyişikliklər o zaman baş verəcək ki,

Ermənistan lideri (Paşinyan - red.) Azərbaycan və Türkiyə ilə əlaqələri normalaşdıracaq".

"Yeni Müsavat"ın məlumatına görə, bunu Moskvadakı MDB Ölkələri Institutunun direktor müavini Vladimir Jarixin deyib. Lakin politoloqa görə, o halda Paşinyan lider kimi artıq mövcud olmayacaq. "Odur ki, hər şey göründüyündən qat-qat mürəkkəbdir. Bütövlükdə Ermənistan

geosiyasi tələyə düşmüş kimidir. Qonşularla münasibətlərdəki reallıqlardan qaynaqlanan bu tələ qalır və çətin ki, bu yöndə kardinal dəyişiklik baş versin", - deyir rusiyalı ekspert əlavə edib.

"Ermənistanda vəziyyət nəzarətdən çıxıb və buna görə də hadisələr öz axarı ilə inkişaf edir". Bunu isə başqa bir rusiyalı analitik, beynəlxalq münasibətlər üzrə ekspert Qriqori Trofimçuk işğalçı ölkədə yaşanan siyasi proseslər, baş nazirin istefası, növbədənənar parlament seçkiləri və Moskvanın bu proseslərdəki maraqlarını təhlil edərkən deyib (axar.az).

Ekspertin sözlərinə görə, Moskva hələ ki ehtiyat edir və Ermənistandakı proseslərin axarının hara aparacağını açıq-aydın şəkildə başa düşür. "Hadisələrə nəzarət etmək üçün tutarlı bir fəaliyyət planı gərəkdir, ancaq hazırda Moskvanın belə bir planı mövcud deyil" - politoloq bildirir. O, növbədənənar parlament seçkilərindən sonra Rusiyanın Ermənistan münasibətlərində baş verə biləcək dəyişikliklərdən də danışıb. Ekspertin fikrinə, iktirəflə münasibətlər ən yaxşı halda olduğu kimi qalacaq. "Ən pis halda isə münasibətlər dəyişə, yaxud korlana bilər. Belə ki, seçkilərdən sonra parlamente

radikal siyasətçilərin, o cümlədən "Sasna Çrer"lə əlaqəli qüvvələrin gəlməsi ehtimalı yüksəkdir və bu şəxslərlə birlikdə yaranacaq vəziyyət hazırda parlamentdə təmsil olunan hansısa korruptsiyaçı millət vəkili ətrafındakından daha ağır olacaq. Radikallığın artan dərəcəsi ən azı, belə bir sadə səbəbdən bizim iktirəflə münasibətlərimizdə öz əksini tapacaq: Ermənistan əhalisinin həyat təzi yaxşıya dəyişməyəcək. Bu isə SSRİ-nin süqutundan sonra postsovet məkanında müşahidə olunmuş çoxsaylı nümunələrdə olduğu kimi, günahın Rusiya üzərinə atılmasına zəmin yaradacaq", - deyir Trofimçuk qeyd edib.

Analitik hesab edir ki, gədikcə pisləşən və Cənubi Qafqaza da təsir göstərməsi qaçılmaz olan global şərait də nəzərə alınmalıdır. "Hətta Ermənistan hökumətinin həyat təzi əlaqəsi olmadığı versiyasını qəbul etsək belə, Qərb özü Ermənistanı sakit buraxmayacaq. Belə ki, Qərb (ABŞ - red.) artıq anti-İran proqramı adı altında özünün regionla bağlı proqramını fəal surətdə formalaşdırmağa başlayıb" - rusiyalı təhlilçi sonda əlavə edib.

Şübhə yox ki, ABŞ prezidentinin milli təhlükəsizlik məsələləri üzrə müşaviri Con Boltonun Güney Qafqaz səfərində əsas hədəf elə budur - bölgəni Rusiya və İranın təsir dairəsindən uzaqlaşdırmaq. Boltonun İrəvana dününəni səfəri bu xüsusda bir yandan "geosiyasi tələ"də olan Ermənistanın durumuna, digər yandan isə Paşinyanın hökumətinin geosiyasi seçiminə nə dərəcədə hazır olub-olmadığına aydınlıq gətirəcək...

□ **Siyasət söbəsi, "Yeni Müsavat"**

"Rəsmi Bakı Saakaşviliyə sığınacaq verir" iddiası

Ekspert: "Belə bir ehtimal var, amma..."

Gürcüstanda iqtidarda olan "Gürcü arzusu" koalisiyasının anti-Azərbaycan mövqeyi başına dörd açma bilər. Belə ki, indiyə qədər səbirlə davranan rəsmi Bakının Tiflisə yerini göstərmək üçün Gürcüstanın sabiq prezidenti Mixail Saakaşvili faktorundan istifadəyə cəhd etməyi deyilir.

Hətta Azərbaycan tərəfin Saakaşvilinin ölkəyə girişinə qoyduğu qadağanı aradan qaldıracaq və sabiq prezidentin Bakıya gəlişi reallaşarsa, ona "sığınacaq" verə biləcəyi də vurğulanır. Azərbaycanın belə bir addım atmağa haqqının olduğu da qeyd olunur. Arqument kimi də ölkə iqtidarının əleyhinə fəaliyyət göstərənlərin məskən kimi daha çox Tiflisi seçdikləri göstərilir. Belə ki, son illərdə mühacirətə gələnlərin tam əksəriyyəti ya Gürcüstan gedirlər, ya da bu ölkə üzərindən Avropaya üz tuturlar. Bu azmış kimi, Azərbaycanda hökumət əleyhinə fəaliyyət göstərən bəzi qüvvələr beynəlxalq təşkilatlardan aldığı qrantları Gürcüstan üzərindən əldə edirlər. Çünki rəsmi Bakı ölkəyə birbaşa daxil olan qrantların qarşısını alıb.

Virtualaz.org saytında "Saakaşvili tezliklə Bakıda görünəcək" başlıqlı yazı gedib. Həmin yazıda qeyd olunur ki, Gürcüstan hökumətinin Azərbaycan hakimiyyətinə qarşı çıxan, o cümlədən radikal-ekstremist və hətta etnik separatçılıq mövqeyində olan elementlərə münasibətdə davranışlarını dəyişmək niyyətində olmadığını görərək Bakı Saakaşvili variantını işə salmağa hazırlaşır. Hətta virtualaz.org bildirir ki, biz tezliklə Saakaşvilini Azərbaycanda görə bilirik. Sabiq prezidentin Bakı ilə münasibətlərinin heç zaman pis olmadığı da vurğulanır. "Gürcü arzusu"nun hakimiyyətə gələndən sonra Saakaşvilinin Gürcüstanı girişinə qadağan etməsi səbəbindən rəsmi Bakının məhz bu iqtidar naminə eyni addımı atmasına baxmayaraq, rəsmi Tiflisin mövqeyinin dəyişməsinin Azərbaycan tərəfini tənqəd gətirdiyi bildirilir. Yazıda hazırkı gürcü iqtidarının ölkə daxilində mövqelərinin kifayət qədər kövrək olduğu və belə bir vaxtda Saakaşvilinin məskən kimi Bakını seçib Gürcüstanı bir qədər də yaxınlaşmasının orada təlatüm yaradacağı iddia olunur.

Ekspertlərin bu ehtimalları mümkün olub-olmadığı barədə fikirləri müxtəlifdir.

Əslən Gürcüstandan olan iqtisadçı ekspert Natiq Cəfərli bu məsələyə iki yöndən yanaşır: "Birincisi, Gürcüstanda seçki dönmədir. Bu dövrdə siyasi partiyalar daha çox səs qazanmaq üçün müxtəlif açıqlamalar verirlər. Bir növ populizmə yuvarlanırlar. "Gürcü arzusu" ermənilərin səsini qazanmaq üçün onlara yönəlik bəzi addımlar atır. Çünki orada erməni əsilçiləri siyasətdə kifayət qədər aktivdirlər. Azərbaycanlılar da sayca orada çoxdur. Sadəcə, onlarla işləyən yoxdur. Gürcü iqtidarı azərbaycanlıların aktiv siyasətdə təmsil olunmaları üçün uyğun siyasət aparmır. Bu da öz-özlüyündə səhv bir addımdır. Azərbaycanlıların saylarını, onların səsini önəmli düşünsək, bu yöndə iş aparsaq, orada heç bir qüvvə Azərbaycanın əleyhinə bəyanat verməzdi. Çünki soydaşlarımızın səsini itirəcəklərindən qorxardı. Bu yöndə mütləq iş aparılmalıdır. Azərbaycan hökumətinin burada mühüm rolu olmalıdır. İkincisi, Saakaşvili məsələsinə gəlinə, bu çox çətin bir işdir. Çünki onun məsələsi təkcə Gürcüstanla münasibətləri müəyyən etmir. Belə bir qərar Rusiya ilə də ciddi gərginliyə səbəb ola bilər. Saakaşviliyə Rusiyanın münasibəti hamıya məlumdur. Azərbaycanın Saakaşvilinin siyasi fəaliyyətinə şərait yaratması Kreml tərəfindən çox sərt qarşılanma bilər. Bu baxımdan düşünürəm ki, Azərbaycan hökuməti Rusiya ilə münasibətləri gərginləşdirəcək hər hansı bir addımlar atsın. Amma bu məsələni gündəmdə saxlayaraq, ən azından Gürcüstan tərəfə müəyyən təzyiqlər etmək mümkündür. Belə bir ehtimal var. Bunu dəyərləndirmək olar.

Açıqı, bu məsələnin həll olunacağına düşünmürəm. Burada əsas səbəb gürcü iqtidarı deyil. Azərbaycan hökuməti dəfələrlə bəyan edib ki, digər dövlətlərin siyasi yöndə daxili işlərinə qarşmaq istəmir. Bu yöndə doğru dan da hakimiyyət neytral mövqə tutmağa çalışır. Amma indi Azərbaycan qonşu ölkələrdən Gürcüstanı belə bir müdaxilə etsə, bu heç də yaxşı bir şey olmaz. Çünki qarşı tərəfdən ölkəmiz əleyhinə istifadə ediləcək arqumentlər ola bilər. Dünyada oyun qaydaları tamam başqadır. Azərbaycanın neytral mövqedə qalması çox vacibdir. Bunu daha çox sivil toplum, media, siya-

si partiyalar xətti ilə həyata keçirmək daha doğru olardı".

N.Cəfərli Saakaşvilinin Azərbaycandan Gürcüstan siyasi, iqtisadi, coğrafi yaxınlığını nəzərə alsaq, Saakaşvilinin şansları arta bilər. Amma dediyim kimi, bu, təkcə Gürcüstan deyil, şimal qonşumuzdan ölkəmizə ciddi problemlər yarada bilər. Burada nəyi qazanıb, nəyi itirəcəyimizi hesablamalıyıq. Mənə elə gəlir ki, indiki vaxtda belə bir addımın atılması real və doğru deyil. Ən azından seçkiləri gözləmək lazımdır. Çünki Gürcüstanda əvvəl prezident, sonra da parlament seçkiləri olacaq. Orada Saakaşvilinin partiyası səs artıra bilsə, daha çox səs qazanıb hökumətin formalaşmasında daha mühüm rol oynamaq şansı qazansa, o zaman Saakaşvili ilə sıx münasibətlərin qurulmasına ehtiyac yaranacaq. İndiki halda belə addımların atılması risk tələb edir. Hər şey qanunlar çərçivəsində olmalıdır. Məsələn, Gürcüstan hökumətindən biz tərəfdən sığınacaq alanlar var. Bu baxımdan Azərbaycan tərəfi Saakaşvilinin tərəfdarlarına sığınacaq verə bilər. Gürcüstan üzərindən əldə olunan qrantlardan söz açdınız. Onu qeyd edim ki, ölkə iqtidarının QHT-lərə münasibətinin dəyişməsi burada çox vacibdir".

□ **Cavansir ABBASLI, "Yeni Müsavat"**

BP Azəri Mərkəzi Şərqi (AMŞ) Layihəsinin operatoru kimi bildirir ki, AMŞ layihəsinin Ətraf Mühitə və Sosial Sahəyə Təsirinin Qiymətləndirilməsi (ƏMSSTQ) sənədinin layihə variantı ilə əlaqədar ictimaiyyətlə görüş keçiriləcək.

BP nəzərdə tutulan AMŞ üzrə ƏMSSTQ sənədini müzakirə etmək üçün bütün maraqlı tərəfləri bu açıq görüşdə iştirak etməyə dəvət edir.

İctimaiyyətlə görüşlərin təfərrüatları aşağıda təqdim olunur:

HOLIDAY INN mehmanxanası
(Kövkəb xanım Səfəraliyeva küçəsi 5 Bakı, Azərbaycan AZ 1010),
Bakı-2 iclas zalı

Çərşənbə, 31 oktyabr 2018-ci il
saat 10:00-dan 13:00-dək.

Görüşdə BP tərəfindən təqdimatlar veriləcək və auditoriya üçün suallar verməyə və şərhlər bildirməyə imkan yaradılacaq.

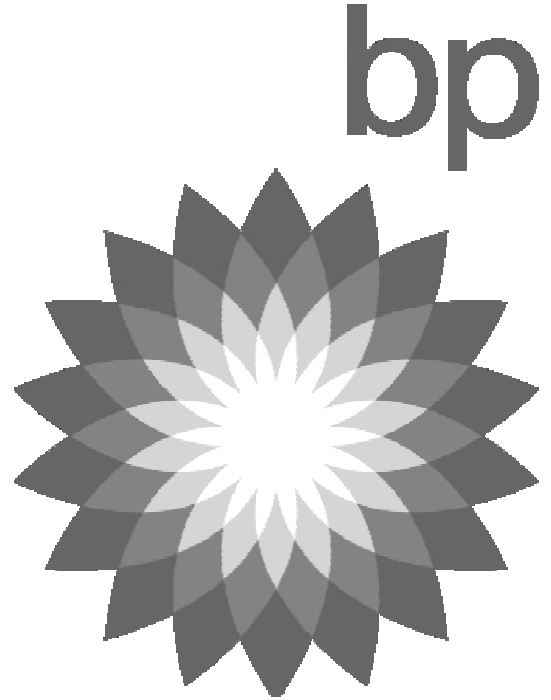
11 sentyabr tarixindən etibarən AMŞ üzrə ƏMSSTQ sənədlərinin nüsxələri və rəy formaları ictimaiyyətin tanış olması üçün aşağıdakı ünvanlarda yerləşdirilib:

- BP-nin Bakıda yerləşən Xəzər Mərkəzi ofisinin qəbul şöbəsi, Neftçilər prospekti 153
- Ümid qəsəbəsi, 294 nömrəli orta məktəb
- Ümid qəsəbəsi, 7 nömrəli orta məktəb
- Səngəçal qəsəbəsində yerləşən dövlət kitabxanası, Qaradağ rayonu, M. A. Sabir küçəsi 1, 5 nömrəli mərkəzi kitabxana
- Sahil qəsəbəsində yerləşən dövlət kitabxanası, E. Quliyev küçəsi, 2 nömrəli mərkəzi kitabxana
- M.F. Axundov adına Milli Kitabxana, Xaqani küçəsi 29
- Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Mərkəzi Elmi Kitabxanası, Hüseyn Cavid küçəsi 31
- Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetinin kitabxanası, Azadlıq prospekti 20
- Orxus İctimai Ekoloji İnformasiya Mərkəzi, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, B. Ağayev küçəsi 100a

Bundan əlavə, azərbaycan və ingilis dillərində sənədin tam layihə variantı və qısa xülasəsi BP-nin veb sahifəsində (www.bp.com/caspian ttp://www.bp.com/caspian) yerləşdirilib.

BP şirkəti ƏMSSTQ sənədinin layihə variantına dair bütün şərhləri alqışlayır. Şərhlərinizi www.bp.com/caspian ttp://www.bp.com/caspian ünvanlı veb sahifəmizə daxil olmaqla və esiafeedback@bp.com ünvanına elektron məktub göndərməklə təqdim edə bilərsiniz.

Əlavə məlumat üçün BP-nin Qaydalar və İcazələrin alınması üzrə məsləhətçisi Səadət Qafarova ilə əlaqə saxlaya bilərsiniz: (012) 499 43 29/0552259013, e-poçt ünvanı: esiafeedback@bp.com

Büdcədə neftin qiymətinin 60 dollar götürülməsinin səbəbi

Zahid Oruc: "Qiymətin 50-70 dollar arasında olması, bizim üçün büdcə dayanıqlığını təmin edir"

2019-cu ilin dövlət büdcəsi layihəsində neftin 1 barelinin qiymətinin 60 dollardan götürülməsi nəzərdə tutulur. 2018-ci ilin dövlət büdcəsində isə neftin 1 barelinin qiyməti əvvəlcə 45 dollar səviyyəsində müəyyənləşdirilmişdi. Sonradan büdcəyə yenidən baxılanda neftin 1 barelinin qiyməti 55 dollara qaldırıldı.

Hazırda bəzi ekspertlər hesab edirlər ki, dünya bazarında neftin qiyməti bahalaşmaqda davam edəcək. Eyni zamanda bunun əksini də proqnozlaşdırırlar var. Bəs Azərbaycanda neftin qiymətinin 60 dollar nəzərdə tutulması hansı əsaslara bağlıdır?

"Yeni Müsavat" a danışan deputat Zahid Oruc bildirir ki, neft bazarında vəziyyət heç zaman sabit olmayıb:

"Bu həmişə dünya üçün sialah olub. Qlobal savaşlar təəsüf ki, bu gün də bir tərəfdən neft erasının guya söndüyündən bəhs edir. Ortada isə real rəqəmlər var. Həqiqətən də neqliyyat sahəsindəki məlum ixtiralar neft amilinin rolunu aşağı salır. Bu bir yandan da digər alternativlər ortaya çıxır. Hər bir halda yanacaq və yağlar müharibələrin əsas səbəbidir. O üzəndən birjalardakı vəziyyət yalnız iqtisadi amillərdən qaynaqlanmır. Sovetlər birliyini çökdürmək üçün qiymət endirimləri nə qədər siyasi idisə, neftin qiymətinin 147 dollara qalxmasının özü də heç iqtisadi amillərlə izah oluna bilməz. Həqiqətən də bunun özü də mənfi hal idi. Baxmayaraq ki, bu halda neft istehsal edən ölkələr böyük vəsaitlər qazanırdılar. Lakin bunun özü "hol-

land sindiromu"nu doğururdu və iqtisadiyyatı digər tərəfi inkişafdan qalırdı. O üzəndən neftin qiyməti əlbəttə ki, beynəlxalq maliyyə qurumlarının, iqtisadi təhlil institutlarının dərgiləri, açıqlamaları ilə bağlı götürülür. Həmçinin burada siyasi münasibətlərin də rolu var. Səudiyyə Ərəbistanı ilə son hadisələrin meydana çıxması fonunda gərginliyin davam edəcəyi təqdirdə OPEK ölkələri sırasında əsas istehsalçı tərəfi kimi onlar açıqlamalar verdilər ki, istehsalı azaldacaqlar. Bunun nəticəsi neft alan ölkələr üçün çətin olacaq. Bütün bu kimi hadisələr Azərbaycanda büdcə planlaşdırılması zamanı da nəzərə alınır. Ümumilikdə büdcə planlaşdırılması neftlə əlaqədar götürülür. Ancaq bu da realdır ki, bu gün iqtisadiyyatın digər

sektorlarını nə qədər inkişaf etdirsək də, böyük vəsaitlər hələ də enerji resurslarından daxil olmaqdadır".

Deputat bildirir ki, 60 dollar rəqəmi optimaldır:

"Elə hesab edirəm ki, qarşdakı dövrdə ABŞ-da istehsalı nə qədər də artırsalar, Rusiya ilə münasibətlərin kəskinləşməsi, o cümlədən də Yaxın Şərqdəki durum ona imkan verməyəcək ki, konsensusa gəlsin. Yeni neftin qiymətinin 30-35 dollara və bundan aşağı enməsi real deyil. Ona görə də Rusiyayı iqtisadi cəhətdən əzmək, xalqı Putin əleyhinə qaldırmaq, həmçinin

arasında olması, bizim üçün büdcə dayanıqlığını təmin edir, vəsaitlərin mütənasib qaydada xərclənməsinə şərait yaradır. Eyni zamanda kənd təsərrüfatı, digər sosial sahələr, sənayeləşmə ilə əlaqədar dövlətin investisiya proqramlarını yerinə yetirmək üçün yeterincə baza rolunda çıxış edir. Büdcə müzakirələri ilə əlaqədar artıq parlamentdə hazırlıq görülməkdədir. Açıqını deyim ki, əvvəlki illərdən fərqli olaraq, hökumət siyasətinin yalnız neft amili üzərində qurulmadığını görməkdəyik. Yeni hərəkətililik var, dinamika mövcuddur. Digər dövlət qurumları neftin kölgəsindən çıxdıqlarını göstərirler. İnnovativ proqramlara ehtiyac duyulduğu hiss olunur. Mən əvvəlki qədər Azərbaycanın Nyu-York və London birjalərindən asılı olacağını düşünürəm".

Onu da qeyd edək ki, son məlumatlara görə, "Brent" markalı xam neftin bir barelinin qiyməti 76 dollara, "Light" neftinin bir bareli isə 66 dollara geriləyib.

□ Əli RAİS,
"Yeni Müsavat"

Azərbaycanda gələn il keçiriləcək bələdiyyə seçkiləri üçün ayrılacaq vəsaitin həcmi açıqlandı.

2019-cu ildə bələdiyyə seçkilərinin keçirilməsi ilə bağlı növbəti ilin dövlət büdcəsindən 53 milyon 900 min manat vəsaitin ayrılması nəzərdə tutulub. 2019-cu ilin büdcə zərfi Milli Məclisin noyabrın 13-də keçiriləcək plenar iclasında müzakirəyə çıxarılaçaq.

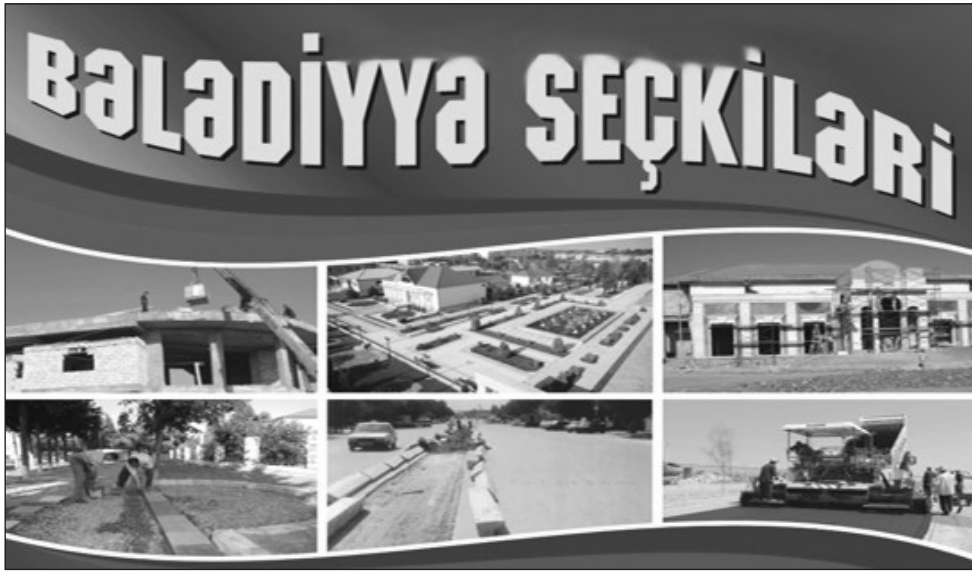
"Bələdiyyələrə seçkilərin qaydaları haqqında" Qanunda bildirilir ki, Azərbaycan Respublikasında yerli özünüidareni həyata keçirən bələdiyyələri Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları bu qanunla müəyyən edilmiş qaydada çoxmandatlı seçki əraziləri üzrə ümumi, bərabər, birbaşa seçki hüququ əsasında sərbəst, şəxsi və gizli səsvermə yolu ilə seçirlər. Bələdiyyələrin səlahiyyət müddəti 5 ildir. Bələdiyyələrin səlahiyyətləri onların ilk iclas günü başlanır və yeni seçilən bələdiyyələrin birinci iclas günü başa çatır. Bələdiyyə üzvlərinin səlahiyyətləri yalnız bələdiyyələrin səlahiyyət müddətində qüvvədədir. 18 yaşı tamam olan və yaşı 18-dən yuxarı olan Azərbaycan vətəndaşlarınınin bələdiyyələrə üzv seçmək və seçilmək hüququ vardır.

İcra hakimiyyəti orqanlarında işləyən vəzifəli şəxslər, hakimlər, hüquq-mühafizə orqanlarının işçiləri, din xadimləri, hərbi qulluqçular bələdiyyə üzvü seçilə bilməzlər. İcra hakimiyyəti orqanlarında işləyən vəzifəli şəxslərin, hakimlərin, hüquq-mühafizə orqanlarının işçilərinin bələdiyyə üzvlüyünə namizədləri qeydə alınmadan sonra 3 gün ərzində onlar tutduqları vəzifədən azad olunmalı və bu bərdə müvafiq sənədi ərazi seçki komissiyasına təqdim etməlidirlər. Bu qaydaya riayət olunmadıqda həmin şəxslərin qeydiyyatı ləğv edilir.

Məhkumluğun ödənilməsindən və ya götürülməsindən

Bələdiyyə seçkilərinə 54 milyon manat xərclənəcək

19 ildə Azərbaycanda bələdiyyə institutu özünü doğrulda bilibmi?

asılı olmayaraq, Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcələsinin 7-1 maddəsində nəzərdə tutulan ağır cinayətlərə görə məhkum olunmuş şəxslər, məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş hökmü ilə azadlıqdan məhrumetmə yerlərində cəza çəkənlər bələdiyyə üzvü seçilə bilməzlər.

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada fəaliyyət qabiliyyətsizliyi təsdiq edilmiş şəxslər bələdiyyələrə seçkilərdə iştirak edə bilməzlər.

Mənşəyinə, siyasi baxışlarına, sosial və əmlak vəziyyəti-

nə, irqi və milli mənsubiyyətinə, cinsinə, təhsilinə, dilinə, dinə münasibətinə, məşğuliyyətinə və xarakterinə görə Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının seçki hüquqlarının qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş hallar istisna olmaqla, birbaşa, dolayısı ilə və ya başqa şəkildə məhdudlaşdırılması qadağandır.

Bələdiyyələrə seçkiləri Azərbaycan Respublikasının prezidenti təyin edir. Bələdiyyələrin səlahiyyətlərinin qurtarılmasına ən gec 120 gün qalmış yeni seçkilər təyin edilir.

Qanuna uyğun olaraq majoritar seçki sistemi əsasında seçki əraziləri üzrə aşağıdakı sayda bələdiyyə üzvləri seçilir:

500-dən az əhalisi olan ərazilərdə - 5 bələdiyyə üzvü;

500-dən 1000-dək əhalisi olan ərazilərdə - 7 bələdiyyə üzvü;

1000-dən 5000-dək əhalisi olan ərazilərdə - 9 bələdiyyə üzvü;

5000-dən 10000-dək əhalisi olan ərazilərdə - 11 bələdiyyə üzvü;

10000-dən 20000-dək əhalisi olan ərazilərdə - 13 bələdiyyə üzvü;

20000-dən 50000-dək əhalisi olan ərazilərdə 15 bələdiyyə üzvü;

50000-dən 100000-dək əhalisi olan ərazilərdə - 17 bələdiyyə üzvü;

100000-dən 300000-dək əhalisi olan ərazilərdə - 19 bələdiyyə üzvü.

Bələdiyyələrə seçkilərin hazırlanması və keçirilməsi ilə bağlı tədbirlər Azərbaycan dövlət büdcəsinin və bələdiyyə büdcəsinin vəsaiti hesabına maliyyələşdirilir. Seçki komissiyalarının işi üçün qeyri-dövlət təşkilatlarının və müəssisələrinin binalarından və avadanlığından istifadə edilməsinə görə icarə haqqı Azərbaycan dövlət büdcəsinin və bələdiyyə büdcəsinin vəsaitlərindən sözügedən qanunda nəzərdə tutulmuş istisnalardan başqa, bələdiyyə üzvlüyünə namizədlər göstərilməsini təmin etmək və onlar barəsində təşviqat aparmaq üçün istifadə oluna bilməz.

Qeyd edək ki, Azərbaycanda bələdiyyə institutunun yaranmasının gələn il 20 ili tamam olur. İlk bələdiyyə seçkisi 1999-cu ilin dekabrında keçirilib. Bəs bu idarəetmə institutu özünü doğrulda bilibmi?

Özünü doğrulda bilməyib-sə, dövlət büdcəsinin 60 milyon manata yaxın vəsaitinin bələdiyyə seçkilərinə ayrılmasına ehtiyac varmı? Həmin vəsaitin bir qisminin seçkidə iştirak edən namizədlərə və ya təşkilatlara verilməsi daha səmərəli olarmı?

VİP sədri Əliyev bildirdi ki, bələdiyyələrin statusları qeyri-müəyyən olduğundan onlara maraq geniş deyil. Amma bütün normal dövlətlərdə bə-

lədiyyələrə seçkilər əsas seçkilərdir. Məsələn, Almaniya yerli seçkilərinin nəticələri Bundeştaqın tərkibini əvvəldən proqnoz etməyə əsas verir. Eləcə də Türkiyə, Britaniya və digər inkişaf etmiş siyasi sistemi olan dövlətlərdə bu cürdür. Azərbaycanda bələdiyyələrin səlahiyyətləri maksimum məhduddur. Əslində bələdiyyələr özünüidare qurumları olsa da, yerli icra hakimiyyətlərinin əsas vəsiləsidir: "Bələdiyyələr vətəndaş təşəbbüsünün ortaya çıxması, töhfə verməsi üçün ən münasib institutdur. Hazırda bələdiyyələrin tək səlahiyyətləri deyil, həm də strukturu yanlışdır. Belə ki böyük şəhərlərdə bələdiyyələrin nəzərdə tutulmaması da siyasi məqsədlərdən irəli gəlir. Ən azı qeyd etdiyim səbəblərdən cəmiyyətdə və siyasi partiyalarda bələdiyyə seçkilərinə həvəsin böyük olmadığı hər kəsə bellidir. Həvəsi həm də seçki prosesinin özü azaldır. İki faktorun çuğlaşması seçkiyə yekun münasibəti formalaşdırır. Biz müxalifət partiyası olaraq bələdiyyə seçkilərində iştirak edib-etməmək məsələsini gələn il müzakirə edəcəyik. Açıqı, bu müzakirənin nəticəsinin necə olacağı haqqında mülahizə yürüdə bilmirəm".

Partiya sədri qeyd etdi ki, bələdiyyə seçkiləri miqyasına görə ən çox vəsait xərclənən seçkidir. Əslində seçkidə iştirak edən qüvvələrə həmin vəsaitdən ayrılmağı üçün 54 milyon manat bələdiyyə seçkiləri üçün həddən artıq çoxdur: "Həmin vəsaitin qisminə namizədlərin kampaniyasına yönəldilməsi siyasətə və seçkiyə marağı artırır".

Etibar SEYİDAĞA, "Yeni Məsəvat"

də məsləhət görürəm ki, insanlar buğda ekib, ondan istifadə etsin. Həmçinin müxtəlif xəstəliklərin yaranmasında faktor olan et, şəkər, xəmir köreklərindən imtina etsinlər".

Dietoloq Tutu Zeynalova da təqdim edilən resepti qəbul etmədiyini bildirdi: "Bu reseptin əsası olmalıdır. Təbii ki, çörək qəbul etmək lazımdır, amma qədərində. Həmçinin ayda 2 kq et yeməyin vacib olduğunu qeyd edərkən bildirməliydik ki, həmin et qırmızı, yoxsa toyuq və yaxud balıq eti olmalıdır. 2 kq kartofa gəldikdə isə, məlum olduğu kimi, bir kartof bir dilim çörəyə bərabərdir, yeni kartof çörək qidalarının siyahısında yer alır. Həmçinin ayda deyil, azı həftədə 2 göyerti qəbul etmək lazımdır. Amerikalı dietoloqlar bildirir ki, günlük reseptdə karbohidratlar 50-55 faizdən az olmalıdır. Onların araşdırmalarına görə, gündəlik reseptlərində karbohidrat 70 faiz olan in-

sanlar daha az yaşayır. Beləliklə, sabiq nazirin təqdim etdiyi resept hər kəsə şamil edilə bilməz. Ümumiyyətlə, bir dietoloq kimi həmin resepti qəbul etməmirəm".

Yeri gəlmişkən, məlumat üçün deyək ki, sabiq kənd təsərrüfatı naziri hazırda heç bir işlə məşğul deyil. Bunu modern.az-a açıqlamasında eks-nazir özü bildirib. H.Əsədov yaxın müddət üçün hər hansı planının olmadığını da deyib. Sabiq nazir universitetdə dərs deməsi ilə bağlı yayılan xəbərlərə də münasibət bildirib: "Mən heç yerdə dərs demirəm, Selim müəllim (eks-əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Selim Müslümov) deyir".

H.Əsədov hazırkı həyatında hər şeyin qaydasında olduğunu və daha geniş danışmaq, başqa suallara cavab vermək istəmədiyini vurğulayıb.

Xəlilə GƏRAY "Yeni Məsəvat"

Heydər Əsədovun kitabındakı ilginclik kalori resepti

Sabiq nazir hesab edib ki, kaloriyə tələbatı ödəmək üçün bir ayda adam 10 kq çörək, 2 kq et, 1 kq kərə yağı və daha nələr yeməli...

Bu günlərdə sabiq kənd təsərrüfatı naziri Heydər Əsədov öz kitabında müzakirələrə səbəb olan insanlar üçün aylıq qida reseptini açıqlayıb. "Dövlət xərclərinin idarə edilməsi və xəzinədarlığın təşkili problemləri" adlı kitabında sabiq nazir insanlara iş qabiliyyətini itirməmək üçün 19 qidanı tövsiyə edib. Bildirib ki, insanın fizioloji tələbatının ödənilməsi (və ya iş qabiliyyətinin itirilməməsi) üçün 2000-2400 kilokalori enerji lazımdır. Sabiq nazir hesab edib ki, qeyd olunan kaloriyə tələbatı ödəmək üçün bir ayda adama 10 kq çörək, 2 kq et, 0.6 kq şəkər tozu, 1 kq kərə yağı, 0.2 litr bitki yağı, 2 kq kartof, 0.6 kq soğan, 2 dəstə göyerti, 12 yumurta, 2 litr süd, 1.6 kq qatıq qəbul etmək lazımdır.

Bəzi ekspertlər bu reseptlə razılaşımayıb, xüsusən də ayda 10 kq çörək qəbulu ilə bağlı açıqlamanı əsassız hesab ediblər.

Tanınmış **terapevt-həkim Seyfəddin Əsəd** məsələ ilə bağlı "Yeni Məsəvat"a danışaraq, öz mövqeyini bildirib:

"Bu reseptə söz tapmaq olmur. Bu haqda heç nə deyə bil-

mərəm, yalnız deyə bilərəm ki, mənim həyat tərziyim bu şəkildə deyil. Hazırda bütün dünyada insanlar daha çox bitki, zeytun yağına üstünlük verir, nəinki kərə yağına. Kərə yağı əgər təmiz nehrə yağdırsa, ondan səhər yeməyindən istifadə etmək olar. Lakin hazırda təmiz yağ tapmaq çox müşkül məsələdir. Satılan yağların tərkibində

mütləq əlaqə qatqılar olur. Bu baxımdan kərə yağı kimi təmiz nehrə yağını qəbul etmək olar. Lakin ən məsləhətli zeytun yağından istifadə etməkdir.

Çörək məsələsinə gəldikdə isə, əsasən qara buğda unundan və kəpəkdən hazırlanmış çörəyə üstünlük vermək lazımdır. Birmənalı şəkil-

Yazıqlar Birliyinin sədri, Xalq yazıçısı Anar "Yeni Müsavat"a geniş müsahibə verib. Müsahibənin I hissəsini sizə təqdim edirik:

- Anar müəllim, bu yaxınlarda gənc yazarlar ədəbiyyatın təbliği ilə bağlı "Hər yer ədəbiyyat" aksiyası başlayıblar. Onlar sizə də dəstək üçün müraciət edəcəklərini demişdilər. Bu aksiyanı necə dəyərləndirirsiniz?

- Mənə müraciətləri gəlməyib. Amma bu formulun özü Azərbaycan dilində qəribə səslənir. "Hər yer ədəbiyyat" Nə deməkdir? Əgər bu, ədəbiyyatı təbliğ etmək məqsədi güdürsə, mən bunu ancaq alqışlayıram və ona dəstək verməyə hazırım ki, ədəbiyyatı təbliğ edək, çox oxusunlar, çox kitab alsınlar. Ona görə də burada iki fikir ola bilməz. Ədəbiyyatın təbliği üçün hər şey etmək lazımdır.

- Gənc yazarlar adətən oxuculardan şikayətdirlər. Sizin oxuculara münasibətiniz necədir? Yaxud oxucuların Sizə münasibətindən razısınız mı?

- Oxucuların münasibəti yaxşıdır. Amma müəyyən əsərləri oxuyurlar. Məsələn, mənim bütün yaradıcılığımın ən çox "Beşmərtəbəli evin altıncı mərtəbəsi"ni oxuyurlar. Mən istədim ki, o biri kitabları da oxusunlar. Xüsusilə publisistik yazıları çox vacibdir. Çünki orada çox aktual siyasi məsələlər də var, indiki hadisələrə münasibət də var. Əlbəttə, yazıçı üçün çox vacibdir ki, onun bədii əsərlərini oxuyurlar. Amma mən istədim ki, bədii əsərlərlə bərabər, publisistik yazılara da maraq göstərsinlər. Çünki onlar gündəlik problemlərlə bağlıdır.

- Heç kitablarınızın tirajını və oxucu sayını əvvəlki dövrlərlə müqayisə edərsiniz mi?

- Mən dəfələrlə demişəm: bütün dünyada belədir ki, tirajlar düşür. Rusiyada da elədir, yəqin Qərbdə də elədir, bizdə də bu proses gedir. Bunun çox səbəbləri var. İnternet, televiziya kanallarının çoxluğu və s. Sovet dövründə deyirdik hamı oxuyur-filan... Bəlkə bu da düz deyildi. Çünki hamı oxumalıdır. Ədəbiyyat elədir ki, gərək bunun öz xiridarları, öz həvəskarları olsun. Ona görə burada keyfiyyət kəmiyyətdən vacibdir.

- Bu mənada yazıçı Anar yazdıqlarına və yazılarına münasibətə görə heyfslənir mi?

- Yox. İndi ona heyfslənirəm ki, əvvəllər görüşlərdə kitabımı gətirirdilər ki, buna imza at, indi deyirlər şəkil çəkdirdik. Hamı ancaq şəkil çəkdirməklə məşğuldur. Bu da bir azardır. Əgər sən bu yazıçının əsərini oxumursansa, ya oxumaq istəmirsənsə, nəyənin lazımdır bu şəkil? Ancaq ona görə lazımdır ki, hə, filankəslə şəkil çəkdirmişəm. Çoxusu da cavanlardır, şəkil çəkdirmək istəyəndə mən də heç birinə etiraz eləmirəm. Şəkil çəkdirirəm, amma bu, mənə sevindirir. Ondansa, istədim ki, kitab oxusunlar.

- Anar müəllim, bəlkə həm də sizin kabinet məmuru statusunda daha çox olmağınız, auditoriyalarda çox az görünməyiniz də oxunmağınızı

"20, bəlkə də 25 ildir kitabımdan bir qəpik qonorar almamışam"

Xalq yazıçısı Anar: "İllüziya yaranıb ki, hamı yazıçı ola bilər, heç kəs demir ki, məsələn, hamı skripkaçı, yaxud futbolçu, şahmatçı ola bilər"

za təsir edir. Razılışırsınız mı?

- Məni hara çağırırlarsa, gedirəm. Xüsusilə məktəblərə çağıranda heç vaxt imtina etmirəm. Hətta ən adi məktəblərə gedirəm. Elə 20 gün bundan qabaq Hövsandakı bir məktəbə dəvət etmişdilər. Getdim, orada da çox maraqlı görüş oldu, çox sevindim. Başqa məktəblərə də gedirəm. Ali məktəblərə çağıranda da gedirəm. Hara çağırırlarsa, imtina etmirəm, amma özüm heç vaxt demirəm ki, mənə çağırın, ya mənimlə görüş keçirin. (Gülür) Universitetlərdə maraqlı görüşlər, maraqlı suallar olur. ADA-da görüşümüz oldu, nə qədər kitab imzaladıqlarına. Mənimlə Çingiz Abdullayev getmişdi. Bundan başqa, bir liseydə görüşümüz olmuşdu. Sonra BDU-nun filologiya fakültəsində görüşümüz oldu. Yəni hara çağırırlar, mən məmnuniyyətlə görüşə gedirəm.

- Amma statistika onu deyir ki, bu görüşlərdə şəkil çəkdirmələr üstünlük təşkil edir, nəinki kitab oxuyanlar, eləmi?

- (Gülür) Hə, şəkil də çox çəkdirirlər. Amma o yerdə ki, kitab satırlar, orada kitab da alırlar. İndi Kitab Mərkəzi açılıb, onun rəhbəri mənim qızımdır (Gülür Anarqızı-E.P.), orada da görüş oldu, mən xeyli kitabı imza atdım.

- Maraqlıdır, siz kitabı həm də qonorar gözü ilə baxırsınız mı?

- Mən 20, bəlkə də 25 ildir kitablarımdan bir qəpik qonorar almamışam.

- Hətta satışa verdiyiniz kitablardan da?

- Heç bir kitabdandır.

- Özünüz imtina etməsəniz?

- Yox. Vermirlər. Təşəbbüsün mən oldum ki, latın əlifbası ilə kitablar çıxsın. Prezident seçkiləri qabağı bunu hörmətli prezidentimizə dedim, o da sərəncam imzaladı və hətta mənə dedi ki, birinci siyahını siz tərtib edin. Mən də siyahını tərtib edib göndərdim, kitablar çıxdı. Təbii ki, öz adımla salmamışdım, Prezident Administrasiyasında saldırlar, çox sağ olsunlar. Çox yazıçılardan kitablar çıxıb. Amma onların içində atamın, anamın, mənim kitabım çıxıb, birindən

danışdırdım, sonra gətirirdilər ki, bu kağızda bir-iki kəlmə yaz, sənə qonorar yazaq. Biz Cenevrə müqaviləsini imzalamamışıq deyər, xaricdə çıxan kitablarımızdan, nə Rusiya da, nə Türkiyə də, çıxanlardan bir qəpik qonorar almırıq. Cenevrə müqaviləsinə Sovet İttifaqı qol çəkmişdi. Ona görə hətta Yakutiya da çap olunan hekayəmə görə də mənə pul göndərdilər. Xaricdə çıxan kitablarla bağlı da eləcə. Amma müstəqillikdən sonra ki, biz Cenevrə müqaviləsinə imza atmamışıq, xaricdə də, burada da çap olunur, amma heç birindən bir qəpik gəlmir. Təki kitabları alsınlar e, indi biz dolanırdıq, mən şikayətçi deyildim. Özü də təkçə kitabı almasınlar, oxusunlar, fikirləşsinsinlər, müzakirə etsin-

matbuatda dərc olunub. Bas hazırdə yeni əsərlər necə, yazırsınız mı?

- Hə, yazıram. İndi üç kitab üzərində işləyirəm. Biri mənim rusca çıxan üç cildliyimdir - "LİK". Onu Azərbaycanca nəşr etdirmək istəyirəm. Birinci cildini hazırlayıb verdim, nəşr olunur. Ardınca digər cildləri hazırlayacağam. 5 cild olacaq. İkincisi, elə ora daxil olan "Yaşamaq haqqında" əsərim var, onu Azərbaycanca nəşr etdirəcəyəm. Ondan başqa, 20 ildir üzərində işlədiyim "Keçən keçdi, olan oldu" romanım var, onu gələnlə yekunlaşdırmağı düşünürəm.

- "Nobel" mükafatı almaq istəyi əksər yazıçıların ürəyindən keçir. Sizdə necə, bu həvəs, istək yoxdur ki?

- Mən heç bir vaxt o həvəs-

də olmamışam. Çünki həvəs azdır, "Nobel" in şərtləri çoxdur, o şərtlərə Azərbaycanda cavab verən hələ heç kəs yoxdur. "Nobel" almamışdan əvvəl gərək dünyada tanınasan. Mən deyirəm ki, bizim dünyada tanınan yazıçımız var. Mənim haqqımda "Dünyaca şöhrətli" deyiləndə deyirəm mən dünyaca şöhrətli deyiləm. Kim özü haqqında belə deyir, öz işidir. Amma mən hesab edirəm ki, bizim dünyaca şöhrətli yazıçımız yoxdur. Xaricdə çap olunmaq hələ dünyaca şöhrətli olmaq deyil. Ola bilsin sən 5-10 ölkədə çap olunubsan, amma təkçə kitabın çıxması vacib deyil. Vacibdir ki, bu kitabı reaksiya necədir? Kitab çıxandan sonra ona mətbuat necə reaksiya verdi, tənqid necə baxdı, ədəbiyyatşünaslar necə qiymətləndirdi? Onda deyə bilsən ki, hə, mənə dünyada taniyırırlar. Yoxsa kitabı çıxmaqla insan tanınmır ki. O kitabı olan münasibətlə, reaksiya ilə tanınır. O cəhətdən bizim çox talantlı yazıçılarımız var. Hesab edirəm ki, doğrudan da o şərtlər olmasaydı, elə "Nobel"ə də layiqdirlər. Amma dediyim şərtlər ki, var, yalnız ondan sonra "Nobel" almaq olar, o kriteriyalara, o meyarlara bizim heç birimiz cavab vermirik. Əlbəttə, burada siyasətin də rolu böyükdür. Çox vaxt, xüsusilə son zamanlar əsərin bədii dəyəridən daha artıq müəllifin siyasi mövqeyi əsas rol oynayır.

- Bir az da sadələşdirib yanaşma ilə deyək ki, Nizamiyə, Füzulilərə ölkəsində "Nobel" in şərtlərinə cavab verən yazıçımız tapılmır. Bunu necə şərh edərdiniz? (davamı növbəti sayımızda)

- 80 illiyiniz ərafəsində sizinlə görüşmüşdük, bəzi planlarınızdan danışmışdıq. O vaxt dediyiniz kimi, yubiley tədbiri keçirmədiniz...

- Yox. Təklif etdilər, mən imtina elədim. Mən bilirdim ki, bu yubiley keçirmək nə qədər ağır işdir. Ona görə də özüm istəmədim. Türkiyədə mənim təşəbbüsüm olmadan - Ankarada da, İstanbulda da - keçirdilər, getdim, iştirak etdim.

- "Şahar-səhər" 80-dən sonra-

ki kitabların ilkidir, eləmi?

- Hə, bu, ilk kitabdır.

- Bu kitabdakı əsərləriniz

□ Elsad PASASOY,
Foto: "Yeni Müsavat"

ABŞ prezidenti Donald Trampın milli təhlükəsizlik məsələləri üzrə müşaviri Con Boltonun Bakı səfəri yadda qalan oldu. Müşavir səfərin yekunları ilə bağlı keçirdiyi mətbuat konfransında bir sıra məsələlərə aydınlıq gətirdi.

Artıq məlumdur ki, Con Boltonun Bakıda prezident İlham Əliyev və xarici işlər naziri Elmar Məmmədیارovla apardığı danışıqlarda əsas mövzusu regional problemlər, Qarabağ münaqişəsi və İran məsələsi olub. Bütün bunlar bir sıra müzakirələr yaradıb. Xüsusilə demokratiya və insan haqları məsələlərinə Amerika rəsmisinin bir o qədər diqqət ayırmaması, müxalifət düşürgesindən heç kimlə görüşməsi yönündə müxtəlif fikirlər səslənir. Əvəzində Dağlıq Qarabağ mövzusunun səfər zamanı əsas müzakirələrdən birinə çevrilməsinin ölkəmiz üçün önəm daşdığı vurğulanır.

Politoloq Elçin Mirzəbəyli Trampın köməkçisinin Azərbaycan səfərini bu cür şərh etdi: "Con Bolton ABŞ prezidentinin təhlükəsizlik məsələləri üzrə müşaviri kimi Birləşmiş Ştatların idarəetmə sistemi üçün olduqca strateji əhəmiyyət daşıyan bir postu tutmaqla yanaşı, həm də dünya miqyasında olduqca nüfuzlu siyasət adamı kimi qəbul edilir. Bu baxımdan onun ölkəmizə səfəri və Azərbaycan-ABŞ münasibətləri ilə bağlı verdiyi mesajlar mühüm əhəmiyyətə malikdir. Boltonun istər Bakıda keçirdiyi görüşlər, istər mətbuat konfransı, istərsə də ölkəmizə səfəri ilə bağlı verdiyi müsahibələrdə bir neçə önəmli məqamı diqqət çəkmək lazımdır: o, ABŞ-ın Azərbaycanla münasibətlərinin çox mühüm və strateji xarakter daşdığını bildirir. Bu, Birləşmiş Ştatların Azərbaycanın regional və global proselərdəki iştirakına verdiyi yüksək dəyər kimi qiymətləndirilməlidir. Digər tərəfdən, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı daha birnənalı və açıq bəyanatlar verir, ölkəsinin problemin tezliklə həllini arzuladığını bildirir. Burada "həll olunmalıdır" kimi ümumi sözlər yoxdur, "ABŞ istəyir" kimi birnənalı münasibət var. Digər məqam Azərbaycanın geosiyasi mövqeyi ilə bağlıdır. Bolton İran və Rusiyaya qarşı sanksiyaların gücləndiriləcəyini deyir və eyni zamanda bildirir ki, ABŞ Azərbaycanın mövqeyini başa düşür və elə edəcək ki, bütün bunlardan Azərbaycan zərər görməsin. Bu, olduqca mühüm bir məqamdır və o anlama gəlir ki, ABŞ kimi global güc Azərbaycanın regionda yürütdüyü siyasətin mahiyyətini başa düşür və qəbul edir. Düşünürəm ki, bu, ölkəmizin yürütdüyü müstəqil siyasətə, Azərbaycanın milli maraqlarına Birləşmiş Ştatların sayğı ilə yanaşmasının ifadəsidir. 907-ci düzəlişə gəldikdə

Boltonun Bakı mesajları Azərbaycana verilən dəyəri göstərir - ekspertlər

ABŞ prezidenti Donald Trampın milli təhlükəsizlik məsələləri üzrə müşaviri İrəvanda "Ermənistan üçün xarici təzyiqləri zəiflətməyin ən yaxşı yolu Qarabağ münaqişəsinin həllidir" deyib

isə, prinsip etibarını ilə Trampdan öncə də ABŞ prezidentləri bu düzəlişin tətbiqinin dayandırılması istiqamətində qərarlar veriblər. Buna baxmayaraq, Boltonun bu açıqlaması da iki ölkə arasındakı münasibətlərin normal səviyyədə inkişaf etdiyini nümayiş etdirir".

"Sivilizasiyalar və konfliktlər" Analitik Mərkəzinin rəhbəri Əhəd Məmmədli ABŞ-ın yüksək rəngli siyasətçilərinin nadir hallarda Azərbaycana səfər etdiyini xatırladı: "Təbii ki, belə səfərlər Azərbaycan kimi ölkələr üçün əhəmiyyət kəsb edir. Bu səfər ilk öncə onu göstərdi ki, ABŞ Azərbaycana regional tərəfdaş gözü ilə baxır. Bolton da açıqlamalarında bir daha bunu göstərdi. Demokratiya mövzusu Azərbaycanla münasibətlərdə ABŞ üçün prioritet məsələ deyil. Burada da təəccüblü heç nə yoxdur. Qərb üçün maraqlar həmişə müdafiə etdiyi dəyərlərdən üstün olub. Əsasən də müsəlman ölkələri ilə münasibətlərdə bu belədir. Qərbin yüksək çinli məmurları

Azərbaycana səfər zamanı yerli müxalifət nümayəndələri ilə görüşümlər. Məsələn, Gürcüstan, Ermənistan müxalifəti ilə görüşürlər, amma Azərbaycan müxalifəti ilə görüşümlər. Azərbaycanın qərbyönlü müxalifətinə gəldikdə, bunlar 25 ildir Qərbə yalıtılırlar, lakin bu illər ərzində Qərb də bunları heçə almır. Bolton Azərbaycana nə azadlıqların bərpası üçün, nə də müxalifət camiasında kiminlə görüşmək üçün gəlmişdi. O, bura Amerikanın strateji maraqlarını qorumaq üçün gəlmişdi. ABŞ-a Azərbaycan strateji mövqeyinə, İrana görə, dünyəvi müsəlman ölkəsi olduğuna və İsrailə sıx münasibətləri üçün lazımdır. Bütün bunları Amerika demokratiyaya dəyişən deyil. Onlar həmişə sülh yolu ilə münaqişənin həllindən danışırlar. Qarabağın işğalı Azərbaycan və Türkiyədən başqa heç kəsin vecinə deyil. Amerika üçün əsas regiondakı maraqlarıdır və bu maraqlara Azərbaycanla Ermənistan arasında müharibə

daxil deyil. Qarabağ məsələsində indiki status-quo Azərbaycandan başqa hər kəsə sərf edir. Ona görə Boltonun Azərbaycan-Ermənistan münaqişəsi ilə bağlı açıqlamasında təəccüblü heç nə yoxdur. Onun 907-ci düzəlişlə, ümumiyyətlə, Qarabağ problemi ilə bağlı açıqlamalarını yaxşı kimi dəyərləndirməyə. Qarabağ məsələsini artıq ancaq müharibə yolu ilə Azərbaycan dəyərləndirməlidir. Boltonun Ermənistan səfəri aşağı-yuxarı Azərbaycan səfəri səviyyəsində olacaq. Strateji baxımdan Azərbaycan Amerika üçün daha əhəmiyyətli ölkədir. Qarabağ məsələsində ola bilsin ki, Bolton reallıqları rəsmi İrəvana çatdırırsın. Reallıqların çatdırılması da o ola bilər ki, Ermənistan müharibə ritorikasıyla əl çəkib güzəştlərə gəlməlidir. Azərbaycan Amerika üçün Ermənistandan daha önəmli ölkədir. Azərbaycanın strateji, geopolitik önəmi Ermənistanla müqayisə olunmaz. Bu baxımdan heç şübhəsiz ki, Azərbaycan Qərb üçün daha vacib ölkədir. Qarabağ münaqişəsinin həllində bu səfər yalnız Ermənistanın hansısa güzəştlərə gətirməsi töhfəni verər. Bu da Ermənistanda seçkilər öncəsi mümkünsüz görünür".

"Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tərəfləri özləri nizamlamaya gəlib çıxmaldır". Virtualaz.org xəbər verir ki, bunu İrəvanda keçirdiyi mətbuat konfransında ABŞ prezidentinin milli təhlükəsizlik müşaviri

ri Con Bolton deyib.

"Problemin həlli çox mürekkəbdir. Əgər asan olsaydı münaqişə çoxdan nizamlanardı. Mən bura ona görə gəlmişəm ki, Amerikanın siyasətində hansısa dəyişikliyi elan edib və ya yeni həll yolu təklif edim. Tərəflər bir-birləri ilə işləməlidir. Və tərəflər özləri həll yolunu tapmalıdır" - Bolton bildirib

Amerika administrasiyasının təmsilçisi deyib ki, onun keçmiş rəislərindən biri-keçmiş dövlət katibi Ceyms Beyker uzunmüddətli beynəlxalq münaqişələrdən biri haqda danışarkən demişdi: "Heç kim sülhü tərəflərdən çox arzula-

mır".

Bolton bu sitatı xatırladı və deyib ki, Ermənistan üçün xarici təzyiqləri zəiflətməyin ən yaxşı yolu Qarabağ münaqişəsinin həllidir.

ABŞ prezidentinin müşavirinin bildirdiyinə görə, əgər Nikol Paşinyan parlament seçkilərində qalib gəlsə, bu, Qarabağ münaqişəsinin nizamlanması üçün qətiyyətli addımlara getmək baxımından yaxşı imkan yaradacaq. "Və biz də bu istiqamətdə işləməliyik ki, Azərbaycan tərəfdən də müvafiq reaksiya olsun" - o bildirib.

□ **Cavansir ABBASLI,**
"Yeni Məsəvat"

Elmar Məmmədیارov Fransanın Azərbaycandakı səfirindən nə soruşub?

"Ona da sual verdim və bildirdim ki, əgər kimsə mövcud tapşırıqlardan imtina edirsə, Fransa hökuməti bununla bağlı tədbir görsün"

"ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrləri gələn həftə regiona səfərə gələcəklər".

Bunu xarici işlər naziri Elmar Məmmədیارov jurnalistlərə açıqlamasında deyib.

O qeyd edib ki, Ermənistan və Azərbaycan xarici işlər nazirlərinin bu ilin sonuna qədər daha bir görüşünün keçirilməsi nəzərdə tutulub: "Görüşün tarixi və yeri barədə dəqiq məlumat yoxdur. Həmsədrlərin regiona səfəri zamanı bu barədə müzakirə aparılacaq".

Elmar Məmmədیارov Fransanın şəhər meri və bələdiyyə üzvlərinin Dağlıq Qarabağa qanunsuz səfər etmələrinə də münasibət bildirib.

Nazir vurğulayıb ki, Fransa Xarici İşlər Nazirliyi qondarma "Dağlıq Qarabağ Respublikası"nın dövlət kimi tanımadıqlarına dair bəyanat verib.

O bildirib ki, VI Bakı Humanitar Forumu zamanı Fransanın Azərbaycandakı səfiri Orelia Buzes ilə görüşüb: "Ona da sual verdim və bildirdim ki, əgər kimsə mövcud tapşırıqlardan imtina edirsə, Fransa hökuməti bununla bağlı tədbir görsün. Səfir dedi ki, bu məsələ barədə ölkəsinin XİN-ə məlumat göndərəcək və lazımi cavabı Azərbaycan tərəfinə çatdıracaqlar".

Oktyabrın 24-də Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinə mənimləmədə təqsirləndirilən Sahib Ağayevin cinayət işi üzrə məhkəmə iclası davam etdirilib. Musavat.com-un xəbərinə görə, hakim Samir Əliyevin sədrliyi ilə keçirilən prosesdə məhkəmənin qapalı keçirilməsinə qərar verilib. S.Ağayev sabiq MTN şefi Eldar Mahmudovun iş ortağı olub.

Daha sonra jurnalistlər zaldan çıxarılıb. İttiham aktına əsasən, S.Ağayevi Cinayət Məcəlləsinin 179.3.2-ci (mənimləmə, külli miqdarda törədildikdə) və 213-cü (vergidən yayınma) maddələri ilə günahlandırılır. O, 30 milyon manat pulu mənimləməkdə təqsirli bilinir.

"Yeni Müsavat" bildirir ki, S.Ağayev bu ilin yanvar ayının 17-də Qazaxıstanda saxlanaraq, Bakıya ekstradisiya edilib. Sahib Ağayev 2015-ci ildə Bakıda keçirilmiş Avropa Oyunları ərəfəsində sonradan ləğv edilmiş Milli Təhlükəsizlik Nazirliyi ilə Avropa Oyunlarının təhlükəsizliyinin təmin edilməsi məqsədilə xüsusi avadanlığın gətirilməsi və quraşdırılması üzrə müqavilə bağlayıb. İstintaq S.Ağayevi 30 milyon manatın mənimlənməsində ittiham edir. Bir müddət sonra həmin pullar S.Ağayevin xarici şirkətinin hesabına yatırılıb. Bundan başqa, Eldar Mahmudovun cinayət ortağı xüsusilə böyük məbləğdə vergidən yayınmada da ittiham edilir.

E.Mahmudovun vəzifəsindən azad edilməsindən sonra S.Ağayev Qazaxıstana qaçıb və Azərbaycan hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən axtarıbda olub.

Eldar Mahmudov yenidən təhlükədə - adı keçən üç məhkəmə başlayır

MTN şefi "üçtərəfli çənbər"dən bu dəfə necə qurtulacaq?

Məhkəmənin niyə qapalı keçirilməsi ilə bağlı haqlı suallar ortaya çıxıb. Əvvəla, o suala cavab axtaraq ki, məhkəmə hansı hallarda qapalı keçirilə bilər?

Azərbaycan Respublikası Mülki Prosesual Məcəlləsinin 10.1-ci maddəsinə müvafiq olaraq məhkəmələrdə işlərə aşkarlıq prinsipi əsa-

sında baxılır. Lakin şəxs Mülki Prosesual Məcəllənin 10.4-cü maddəsinə rəhbər tutmaqla məhkəmə baxışını qapalı keçirməyi tələb edə bilər. Həmin maddəyə əsasən, məhkəmə baxışında iştirak edən şəxs övladlığa götürmə, vərəsəlik, kommersiya, ixtira və ya vergi sirtinin, elə-

cə də qanunla qorunan digər sirlərlə yanaşı, həmçinin şəxsi və ailə həyatının intim məsələlərinin qorunması məqsədilə məhkəmə baxışını qapalı keçirməyi tələb edə bilər. Məhkəmə xahişi əsaslı hesab edərsə, onda iş qapalı məhkəmə iclasında baxılması barədə qərardad qəbul edi-

lir. S.Ağayevə bu maddələrdən yalnız biri- 213-cü (vergidən yayınma) maddə ilə bu məhkəmənin təsiri altına düşə bilər. İkinci bir tərəfdən, məlum deyil ki, məhkəmənin qapalı keçirilməsi vəsatətini ittiham edilən tərəf verib, yoxsa bu, məhkəmə heyətinin qərarıdır.

"Yeni Müsavat"a məlumat verən bilgilə mənə deyib ki, bu qərar ən yüksək ehtimalla Eldar Mahmudova görə verilib. Çünki bu cinayət işi üzrə E.Mahmudovun da istintaqda şahid qismində ifadə verdiyi barədə məlumat var. Gözlənilir ki, iş üzrə məhkəmədə sabiq MTN rəhbərinin adı bir çox epizodlarda hallanacaq. Ehtimal ki, sabiq nazir məhkəmədə də ifadə versin. Məlumdur ki, son günlər həm MTN işi üzrə, həm də Beynəlxalq Bankdakı maxinasiyalarla bağlı yeni məhkəmələr başlayır. Ləğv edilmiş MTN-in Monitorinq Mərkəzinin sabiq rəisi, general-mayor Teymur Quliyev və Transmilli İqtisadi Cinayətkarlığa Qarşı Mübarizə Baş İdarəsinin sabiq rəisi, gene-

ral-mayor Sübahir Qurbanov apelyasiya şikayətləri veriblər və bəraət istəyirlər. Onlar MTN-də sabiq nazirin ən yaxın adamları olublar.

E.Mahmudovun qudası Cahangir Hacıyevin hazırkı cinayət işi ABB-nin Moskva filialının xarici kreditlərin verilməsi fəaliyyəti ilə bağlıdır. Yeni iş üzrə C.Hacıyevə qarşı CM-in 179 (mənimləmə), 193-1 (cinayət yolu ilə əldə edilmiş gəlirlərin leqallaşdırılması), 213 (vergi ödənişindən yayınma) və 308-ci (vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə) maddələri ilə ittiham irəli sürülüb.

Bu işlərin hər ikisində də E.Mahmudov adı bu və ya digər dərəcədə hallanır. Üstəlik, indi sabiq MTN şefinin şəriki olduğu deyilən daha bir şəxsin mühakiməsi başlamaq üzrədir. Bu isə bütün diqqətləri yenidən E.Mahmudovun üzərində cəmləyir. E.Mahmudov əhatəsindəki "üçtərəfli çənbər"dən bu dəfə necə qurtulacaq?

□ **ORXAN,**
"Yeni Müsavat"

Badamdar sürüşməsi-varlılar villalarına qayıdır

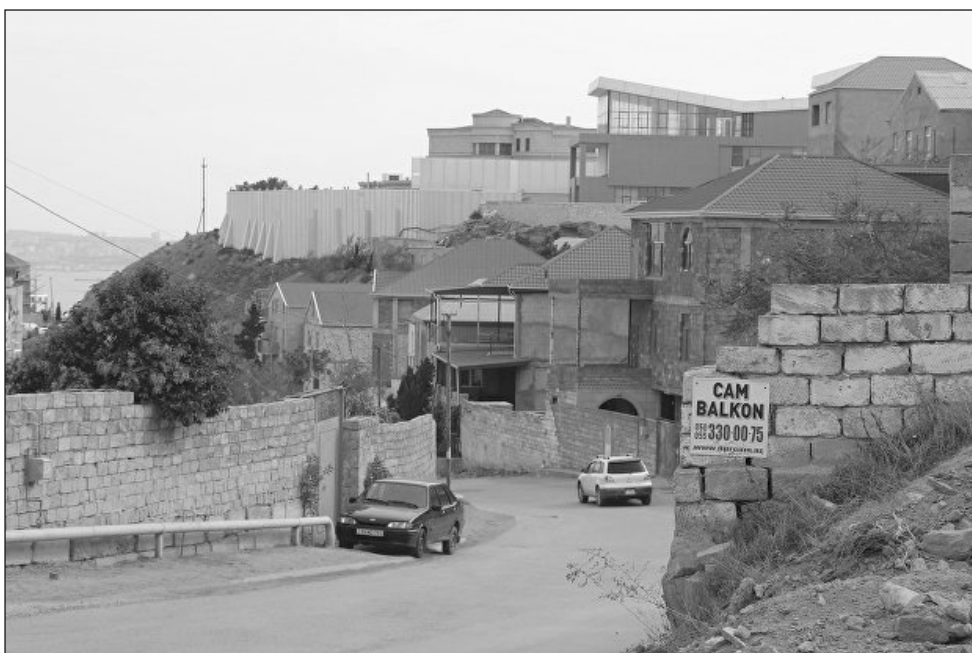
Ərazidən keçən avtomobil yolu nə zaman açılacaq?

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi tərəfindən yaradılan qərgahın üzvləri Badamdar-20-ci sahə avtomobil yolunun sağ kənarındakı sürüşmə zonasında monitorinqləri davam etdirirlər.

Nazirliyin mətbuat xidmətindən "Yeni Müsavat" a bildirilib ki, sürüşmə zonasında monitorinqlərin nəticəsinə əsasən ərazidə gərginlik qalmaqdadır. Sürüşmənin yuxarı hissəsində uçqun, töküntü prosesləri davam edir. Sağ və sol hissədə olan çatlarda nisbi genişlənmə qeydə alınıb. Sürüşmənin yuxarı hissəsində yerləşən yaşayış evlərinin hasarlarında quraşdırılmış mayaklarda dəyişiklik müşahidə olunmayıb.

Eləcə də Masazır, Zığ şosesi, Bayılda Buxta küçəsində olan sürüşmə sahələrində aktivlik qalmaqdadır. Mütəxəssislər bildirirlər ki, bu gündən etibarən havaların kəskin şəkildə soyuması sürüşmə zonalarında vəziyyətin daha da gərginləşməsinə səbəb olacaq. Lakin bütün bunlara baxmayaraq, hazırda hər gün xırda da olsa uçqunların baş verdiyi ərazidə sakinlər evlərinə çıxarılmayıb.

"Yeni Müsavat"a daxil olan məlumatlara görə, sürüşmə sahəsində yerləşən 11 evin sa-

kinləri, eləcə də dağ silsiləsində villaları olanlar qayıdıblar. Qeyd edək ki, Badamdar yolunun üstündə xeyli villalar var ki, sürüşmə onlara da gec-tez təsir edəcək.

Mənbəmiz bildirib ki, hələ sürüşmənin indikindən aktiv olduğu, torpaq uçqunlarının baş verdiyi günlərdə ərazidə 10-a yaxın "KamAz" işləyirdi: "Torpaq axını baş verən günlərdə ərazinin üst hissəsində texnikalar işləyirdi. Orada kiməsə ev tikmək istəyirdi. Sürüşmə baş verdikdən sonra gəlib, tikinti materiallarını başqa ye-

rə daşdırlar. Həmin ərazidə 10-a yaxın "KamAz" işləyir, materialları daşıyırdılar".

Mənbəmiz bildirib ki, təhlükəli zonada yerləşən 11 evdən yalnız birində məcburi köçkün ailəsi yaşayır: "Bu evlərdən birində məcburi köçkün ailəsi qalır. Onlar da bildirildilər ki, getməyə yerləri olmadığı üçün evdən çıxmayıcaqlar. Digər evlərdə isə hər gün mühafizəçi də olsa qalıb. Sürüşmə baş verən kimi bu mənzillərə elektrik verilişi dayandı. Mənzillərin demək olar ki, hamısında generator sistemi var.

İşıqlar sönmə kimi generatorlar işə düşdü. İndi də bu evlərdə elektrik enerjisi verilməyə, hamısının gecələr işığı yanır. Yeni indi də evlərdə yaşayış mövcuddur. Evlərin hamısının mühafizəçisi, nəzarətçiləri var".

Onu da xatırladaq ki, Bayıl yamacında sürüşmə baş verdiyi zaman sakinləri məcburi qaydada, gecə ilə evlərinə çıxardılar. Badamdarkı villaların sakinlərinə isə sadəcə olaraq, evlərdən çıxmaları üçün xəbərdarlıq edildi...

Sürüşmə səbəbindən artıq

10 gündən çoxdur ki, ərazidən keçən avtomobilin da hərəkət trayektoriyası dəyişdirilib. Bu isə yaxınlıqda və Bayıl ərazisində yaşayan sakinlərin narazılığına səbəb olub. Sakinlər bildirirlər ki, marşrut xətlərinin yolu uzandığı üçün mənzil başına gecə çatırlar. Eyni zamanda yol bağlı olduğu üçün Bayıl istiqamətindən şəhərə gələn avtomobillər "Azneft" dairəsinə girmək məcburiyyətində qalırlar. Bu isə ərazidə pik saatlarda tıxacların yaranmasına səbəb olur.

Bəs sürüşmə ərazisindən keçən yol açılabilirmi?

Geoloji planlama ekspedisiyasının rəisi Əziz Qaralov "Yeni Müsavat"a bildirib ki, hazırda ərazidə xırda uçqunlar baş verir: "Lakin buna baxmayaraq yolun təmizlənmə, açılması mümkündür. Sürüşmənin qaş hissəsi tərəfdə xırda uçqunlar baş verir. Ancaq yol hissədə heç bir uçqun yoxdur. Bu məlumatı hər gün veririk. Yolun bu qədər vaxt bağlı qalmasını biz də istəmərik. Belə etmək olar ki, gündüz saatlarında yolu açsınlar, gecə saatlarında isə bağlasınlar. Yolu açmaq üçün əraziyə texnika cəlb edilərsə, bunun da heç bir problemi olmaz".

Məsələ ilə bağlı Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Anar Nəcəfli "Yeni

Müsavat"a söylədi ki, yolun bağlı qalması Səbəyel Rayon İcra Hakimiyyətindən asılıdır. Bu işə onlar baxırlar.

Bakı Nəqliyyat Agentliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Mais Ağayev isə "Yeni Müsavat"a söylədi ki, əgər müvafiq qurumlar rəsmi qaydada heç bir təhlükənin olmadığını bildirsələr, avtomobillərin hərəkət trayektoriyası dəyişdirilərək, əvvəlki vəziyyətinə qaytarılacaq: "Orada təhlükəsiz hərəkətin mümkünüyü tam müəyyən olunduqdan sonra biz də avtomobillərin hərəkət trayektoriyasını dəyişəcəyik. Hansısa qurum şifahi şəkildə orada təhlükəsiz vəziyyətin olduğunu deyirsə, bu, bizim üçün kifayət etmir. Rəsmi qaydada açıqlanmalıdır ki, ərazidə nəqliyyat vasitələrinin hərəkətinə icazə verilir".

Ekspert Əzim Məsimov mövzu ilə bağlı söylədi ki, hazırda həmin yolun açılması çox təhlükəlidir: "Birincisi, orada proses dayanmayıb. İkincisi də oradan nəqliyyat vasitələrinin keçməsi sürüşməni sürətləndirə bilər. Çünki nəqliyyat vasitəsi keçən zaman istər-istəməz silkələnmə olacaq. Bundan da əlavə havaların kəskin soyuması, yağının olması sürüşmənin bir qədər də aktivləşməsinə səbəb olacaq. Çünki həmin ərazidəki torpaq kütləsi sudan doyub. Yağın olan kimi ağırlaşsın, sürüşəcək".

□ **Əli RAİS,**
"Yeni Müsavat"

Məlum olduğu kimi, Heydər Əliyev adına Bakı Neft Emalı Zavodu bu ayın 1-dən təmirə dayandırılıb. Təmir prosesinin təxminən bir ay davam edəcəyi nəzərdə tutulur.

SOCAR-ın mətbuat xidmətinin rəhbəri İbrahim Əhmədovun verdiyi məlumata görə, zavodun bəzi qurğularında istehsal dayandırılıb. Belə ki, müəssisədə dizel yanacağı, sürtkü yağları və müəyyən qədər benzin istehsalı davam etdirilir. Təmir işləri zavodun ayrı-ayrı qurğularında müxtəlif müddəti əhatə edəcək. Elə qurğular var ki, orada təmir bir aydan az, eləsi də var ki, çox çəkəcək: "Təmir müddəti ona görə artır ki, zavodda təmirə yanaşı modernləşdirmə işləri də aparılır. Bu işlər yaxın illərdə zavodda "Avro-5" standartına uyğun dizel yanacağı və benzinin istehsalını təmin etmək məqsədi daşıyır".

SOCAR zavoddakı təmir işləri ilə əlaqədar artıq Rusiyadan Aİ-92 markalı benzinin idxalına da başlayıb: "Rusiyadan ümumilikdə 30 min tona yaxın Aİ-92 markalı benzinin idxal olunması nəzərdə tutulur. Bundan əlavə, daha 10-15 min ton benzin Türkmənistan dan idxal oluna bilər. Rusiyadan 16 tonluq ilk partiya artıq yüklənib, onun 8,7 min tonu Azərbaycana gətirilib".

Xidmət rəhbərinin sözlərinə görə, hər il BNEZ cari təmir müddəti üçün ehtiyat benzin istehsal edir. Lakin bu il modernləşmə işləri ilə əlaqədar

Aİ-92-nin bahalaşması yenidən müzakirədə

Ekspert "benzin və dizelin bahalaşması qaçılmazdır" deyir; **SOCAR rəsmisi: "Rusiyadan idxal başlanıb"**

təmir daha çox vaxt aparır: "Məhz buna görə də müvəqqəti olaraq xaricdən benzin idxalına ehtiyac yaranır. Təmir işlərinin əvvəlində daxili tələbat yerli ehtiyatlar hesabına təmin edilir, lakin sonrakı müddətdə xaricdən idxal olunur".

İ.Əhmədovun sözlərinə görə, noyabrın əvvəlindən etibarən BNEZ-in ayrı-ayrı qurğularında istehsalın tədricən

tammiqyaslı bərpası nəzərdə tutulur.

İqtisadçı-alim, ADR Hərəkatının rəhbəri Q.İbadoğlu bildirir ki, həm Rusiyadan idxal zərurəti, həm də "Avro-5" standartlarına uyğun məhsul istehsalının başlanmasına hazırlıqla bağlı Azərbaycanda Aİ-92 markalı benzinin qiymətində artıma gedilə bilər: "Nazirlər Kabineti "Azərbaycan

Respublikasının xarici iqtisadi fəaliyyətin mal nomenklaturası, idxal gömrük rüsumlarının dərəcələri və ixrac gömrük rüsumlarının dərəcələri" nə dəyişikliklər edilməsi haqqında qərar qəbul edib. Ölkəyə idxal edilən Aİ-92 markalı benzin 15 faizlik gömrük rüsumundan azad edilib və bu markalı benzin üçün aksiz dərəcəsi 200 manatdan 1 manata endirilib. Hər iki qərar oktyabrın 1-dən qüvvəyə minib və bu ilin son 3 ayında tətbiq olunacaq. Bundan əlavə, Bakı Neft Emalı Zavodunda modernləşmə işləri aparılır ki, ondan sonra burada "Avro-5" standartlarına uyğun məhsullar istehsal olunacaq. Bundan əlavə, ölkədə avtomobil idxalında ciddi artım var". İqtisadçı-alimin fikrincə, bütün bunlar yaxın zamanlarda Azərbaycanda benzin və dizel yanacağının qiymətinin artacağını göstərir.

İqtisadçı-ekspert Pərviz Heydərrov da hesab edir ki, Rusiyadan idxal müddəti davamlı olarsa, benzinin qiyməti artırılaçaq: "Neftayırma zavodunda təmir hələ davam edir. Hökumət də Aİ-92 markalı benzinin idxal rüsumlarından azad etdi. Demək ki, idxal uzunmüddətli olacaq. Bu gün Azərbaycanda ən ucuz yanacaq Aİ-92 markalı benzin və dizel yanacağıdır. Ölkədə avtomobil benzin istehlakının 90 faizdən yuxarısı Aİ-92 markalı benzinə aiddir. İkinci çox istifadə olunan yanacaq dizeldir. İdxal uzunmüddətli olarsa, Azərbaycanda Aİ-92 markalı benzinin qiymətinin artırılması qaçılmazdır. Çünki hətta idxal rüsumu və aksizlərin ləğvi belə idxal olunan məhsulun qiymətinin indiki səviyyədə olmasına imkan verməyəcək. Bildiyiniz kimi, benzin Rusiyadan idxal olunur, orada isə qiymət

bizdəkindən yüksəkdir. Onun üstünə daşıma-nəqliyyat, ixrac rüsumlarını da əlavə etdikdə məbləğ daha da artır. Bu şəraitdə ya hökumət idxalçıya -SOCAR-a subsidiya verməlidir, ya da qiymətləri qaldırmaqlıdır. Düşünürəm ki, indiki şəraitdə ikinci variant daha realdır. Çünki dünya bazarında da neft və neft məhsullarının qiyməti yüksək səviyyədədir".

Ekspert bildirir ki, daxili tələbat uzun müddətə idxalın ümidinə qalarsa, onda qiymətlər çox artar: "Amma idxal qisməddətli olarsa, artım hər litr üçün 10-15 qəpik arasında dəyişə bilər. Mən qiymət artımının ən uzağı gələnin birinci rübündə reallaşacağını gözləyirəm. Amma daha tez də ola bilər".

P.Heydərrovun sözlərinə görə, 2019-cu ilin büdcə zərfindən də görünür ki, hökumət qiymət artımlarına hazırlaşır: "Büdcədən maliyyələşən təşkilatlarda əmək haqqı artımları nəzərdə tutulur. Bundan əlavə, bütün dövlət qurumlarına ayrılan vəsaitlər artırılır. Bütün bunlar göstərir ki, hökumət qiymət artımlarına gedəcək".

Müəssisə rəhbərinin sözlərinə görə, 2019-cu ilin büdcə zərfindən də görünür ki, hökumət qiymət artımlarına hazırlaşır: "Büdcədən maliyyələşən təşkilatlarda əmək haqqı artımları nəzərdə tutulur. Bundan əlavə, bütün dövlət qurumlarına ayrılan vəsaitlər artırılır. Bütün bunlar göstərir ki, hökumət qiymət artımlarına gedəcək".

□ Dünya SAKIT, "Yeni Məsvət"

Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi eşşək fermasını bağladı

"Ölkəmizdə ulaq südünün istifadəsi, müalicəvi əhəmiyyəti barədə heç bir normativ sənəd mövcud deyil"

"Son günlər bir sıra kütləvi informasiya vasitələri tərəfindən Abşeron rayonu ərazisində fəaliyyətə başlamış ulaq təsərrüfatı və ulaq südündən istifadə olunması müsbət bir yenilik kimi ictimaiyyətə təqdim olunur. Heç bir elmi əsaslara söykənmədən həmin məhsullardan istifadə olunması istiqamətində əhali arasında təbliğat işləri həyata keçirilir".

Bu sözlər Qida Təhlükəsizliyi Agentliyindən verilən məlumatda bildirilib.

Agentliyin açıqlamasına görə, məsələ ilə bağlı Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin mütəxəssisləri sözügedən təsərrüfat sahəsinə baxış keçirib və məlum olub ki, həmin təsərrüfat subyekti qanunvericiliyi pozaraq qida təhlükəsizliyi qeydiyyatından keçmədən fəaliyyətə başlayıb: "Mə-

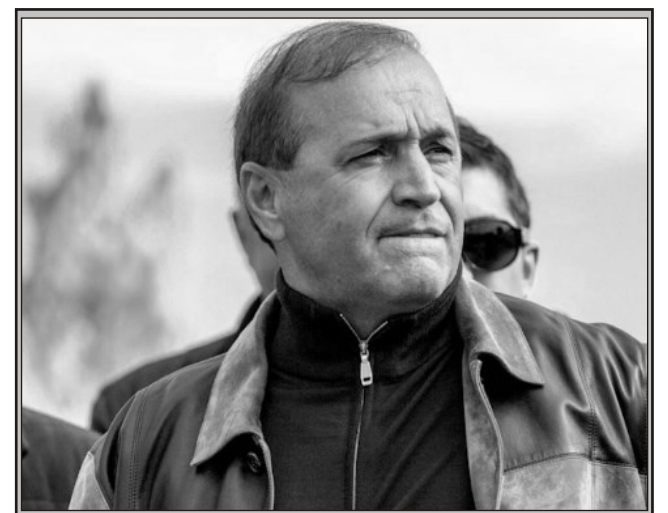

lumət üçün bildiririk ki, qida sahəsində fəaliyyət göstərən sahibkarlıq subyektlərinin qeydiyyatı qanunvericiliyin tələblərinə uyğun olaraq Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi tərəfindən həyata keçirilir. Qeyd olunan təsərrüfat subyekti bir neçə gün əvvəl məhsulların keyfiyyət göstəricilərini müəyyən etmək üçün Azərbay-

can Respublikası Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinə nümunələr təqdim edib və nəticələrlə bağlı heç bir müvafiq sənəd olmadan məhsulun satışına başlayıb. Qeyd olunanlar "Yeyinti məhsulları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (maddə 7) kobud şəkildə pozulmasıdır və bununla bağlı, agentlik tərəfin-

dən həmin təsərrüfat subyektinin fəaliyyəti nəzərə götürülüb, heyvanlardan qan və süd nümunələri götürülərək Azərbaycan Qida Təhlükəsizliyi İnstitutunun müvafiq laboratoriyasına təqdim edilib. Agentlik bəyan edir ki, heç bir elmi əsaslara, tədqiqat işlərinə, laborator müayinələrin nəticələrinə istinad etmədən, ulaq südünün yüksək keyfiyyətə malik, müalicəvi məhsul kimi təqdim olunması yolverilməzdir və bu, insanlar arasında çətinliklərə gətirib çıxarır. Ümumiyyətlə, beynəlxalq təcrübədə bu tip yeni təsərrüfat sahələri fəaliyyətə başlamazdan, məhsullar istehlakçılara təqdim olunmazdan əvvəl, bu sahədə elmi-təcrübə işləri həyata keçirilir, məhsulun normativ-texniki sənədləri hazırlanıb təsdiq olunur, istehsalın standartları müəyyən edilir və yalnız bundan sonra məhsulların istifadəsi haqqında müvafiq qərar qəbul olunur. Hazırda ölkəmizdə ulaq südünün istifadəsi, müalicəvi əhəmiyyəti barədə heç bir normativ sənəd mövcud deyil".

Sonda bildirilib ki, Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi tərəfindən qeyd olunan təsərrüfat subyektinin fəaliyyəti ilə bağlı araşdırmalar davam etdirilir, aparılan araşdırmaların nəticəsi ilə bağlı məlumatlar ictimaiyyətə təqdim olunacaq.

Hacı İbrahim Nehrəmlinin qardaşının ibtidai istintaqı başa çatıb

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin keçmiş sədri Nazim İbrahimov və iş adamı Hacı İbrahim Nehrəmlinin qardaşı Sahib İbrahimovun ibtidai istintaqı başa çatıb.

"Report"-un xəbərinə görə, zərərçəkmiş və nümayəndəsi artıq cinayət işi ilə tanış olub.

Cinayət işi yaxın günlərdə Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinə göndəriləcək.

Qeyd edək ki, S.İbrahimov Cinayət Məcəlləsinin 178.3.2-ci (dələduzluq; külli miqdarda törədildikdə) və 308-ci (vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə) maddələri ilə ittiham olunub. Məhkəmənin qərarı ilə S.İbrahimov barəsində həbs qətimkan tədbiri seçilmişdi. Daha sonra onun barəsində ev dustaqlığı qətimkan tədbiri seçilib və azadlığa buraxılıb.

Xatırladaq ki, mətbuatda daha əvvəllər də S.İbrahimovun tikinti şirkətinin vətəndaşları aldatması ilə bağlı şikayət məktubları yer alıb. Belə ki, şikayətçilər müqavilə əsasında şirkətə pul ödəsələr də, mənzillərin onlara verilmədiyini bildirdilər.

“Azərbaycanın valyuta ehtiyatları xarici borcun məbləğindən 4-5 dəfə çoxdur. Zərurət yaranaçağı halda bir neçə ay ərzində xarici borcun ödənilməsi mümkündür”. Bu sözləri prezident İlham Əliyev oktyabrın 25-də keçirilən VI Beynəlxalq Humanitar Forumundakı çıxışında söyləyib.

Ancaq təbii ki, borcların bu şəkildə ödənilməsi gündəmdə deyil. Dövlət borclarının qrafikə uyğun olaraq büdcədən ödənilməsi nəzərdə tutulur. Belə ki, 2019-cu il dövlət büdcəsində dövlət borclarına xidmətlə bağlı xərclər (əsas borc və faizlər üzrə xərclər) üçün 2 mlrd. 334,8 mln. manat vəsait nəzərdə tutulur ki, bu da 2018-ci ilə müqayisədə 72 mln. manat, yaxud 3,2 faiz çoxdur. 2019-cu il dövlət büdcəsi layihəsində qeyd olunur ki, bu xərclərin 172,6 mln. manat hissəsini daxili dövlət borcuna xidmət xərclər, 2 mlrd 162,2 mln. manatın isə xarici xarici dövlət borcuna xidmət xərcləri təşkil edir.

2019-cu il üzrə daxili dövlət borclarının yuxarı həddi 500 mln. manat, yəni 2018-ci ilə nisbətən 200 mln. manat az müəyyənləşdirilib. Xarici dövlət borclarının yuxarı həddi 1 mlrd. manat, yəni 2018-ci ilə nisbətən 1,15 mlrd. manat daha az müəyyən edilib. Həmçinin il ərzində veriləcək dövlət zəmanətlərinin məbləğinin yuxarı həddi 4 mlrd. manat məbləğində proqnozlaşdırılır. Görünən odur ki, hökumət borclarının getdikcə azaldılmasında maraqlıdır.

Mövzu ilə bağlı “Yeni Müsavat”a danışan iqtisadçı ekspert Rəşad Həsənov da bildirdi ki, bu ilin iyun ayına olan məlumata görə, Azərbaycanın xarici borcu 9,6 milyard dollar

Dövlət xarici borcları kəskin azaltmağa qərar verdi

İqtisadçı ekspertin sözlərinə görə, hazırda Azərbaycanın xarici borcu təhlükəli həddə deyil

dır: “Bu məbləğ həqiqətən də hazırda mövcud olan rezervlər qarşısında kifayət qədər kiçik görünə bilər. Çünki ölkənin valyuta ehtiyatlarının ümumi həcmi təxminən 45 milyard dollardır. Belə bir şəraitdə təbii ki, Azərbaycanın kredit reytingi, yeni krediti qaytarma qabiliyyəti yüksək qiymətləndirilə bilər. Ancaq bu, Neft Fondunun likvit aktivlərini birbaşa olaraq, xarici borcun ödənilməsinə yönəltməsi anlamına gəlmir. Bi-

rincisi, Neft Fondunun 9,6 mlrd dollar vəsaiti likvitləşdirilməsi üçün zaman tələb olunur. Çünki bu vəsaitlər müxtəlif maliyyə alətlərində yerləşdirilib. O baxımdan bu açıqlama daha çox ümumi vəziyyəti məcazi anlamda qiymətləndirmədir. Dövlət borcları deyərək, buraya həm dövlətin birbaşa götürdüğü borclar, həm də dövlət zəmanəti ilə digər qurumların götürdüyü borclar daxildir. Xarici borcun ödənilməsi zamanı

məhz dövlətin zəmanəti ilə götürülən borclar hissəsində problemlər ortaya çıxır. Çünki dövlət müəssisələri dövlətin zəmanəti ilə xaricdən kredit alırlar, lakin borcun ödənilməsi vaxtı çatdıqda bunun üçün vəsaitləri olmur. Dövlət məcbur qalıb həmin müəssisənin borc yükünü büdcənin imkanları çərçivəsində nəzarətə götürməli olur. Bu zaman da çətinliklər ortaya çıxa bilər. Ancaq təbii ki, nə zamansa dövlət strateji

valyuta ehtiyatlarının təxminən 22 faizini xarici borcların ödənilməsi üçün xərcləsə, o zaman vəziyyət dəyişə bilər. Lakin bu heç bir halda doğru yanaşma deyil və dünyanın heç bir ölkəsində tətbiq olunmayıb. Yalnız o halda bu praktikadan istifadə edilir ki, dövlət defolt təhlükəsi ilə üzləşir. Bu baxımdan dövləti defoltla üzləşməyə aparacaq addımlar olmalıdır. Əgər vəziyyət bu həddə çatarsa, o zaman iqtisadi inkişafdan söhbət gedə bilməz.”

İqtisadçı ekspertin sözlərinə görə, hazırda Azərbaycanın xarici borcu təhlükəli həddə deyil: “Xarici borcumuzun ümumdaxili məhsulda payı 22 faizdir. Söhbət yalnız dövlətin aldığı borclardan gedir. Ancaq dövlət şirkətlərinin borcu ümumilikdə 21 milyarddır. Bu isə təxminən ÜDM-in 60 faizinə bərabərdir. Buraya dövlətin zəmanət vermədiyi, amma dövlət qurumları tərəfindən götürülmüş borclar daxildir. Həmçinin dövlətin xarici bazarda yerləşdirilmiş kağızlar da dövlətin borclarına daxildir. Ümumi götürüldükdə hazırda dövlətin üzərində fiskal öhdəlik yaranan xarici borcun ÜDM-də payı 22 faizdir. Ancaq dövlət qurumları-

nın da borcları dolayısı ilə dövlət üçün problem yarada bilər. Dövlət müəssisələrinin zəmanət olmadan aldığı borcun həcmi təxminən 12 milyard dollardır. Zəmanət olmadığı üçün müəssisələr vəsaitlərini həmin borcun ödənilməsinə yönəldirlər. Nəticədə dövlət zəmanəti ilə aldığı borcun ödənilməsinə vəsait yönəlmir. Hesab edir ki, istənilən halda dövlət həmin borcu ödəyəcək. Xarici borc məsələsi ilə bağlı belə qarışıq bir situasiya var”.

R.Həsənov hesab edir ki, beynəlxalq standartlarla müqayisədə göstəricilər Azərbaycanda vəziyyətin müsbət olduğunu göstərir: “Ölkələr var ki, onların borcları ümumdaxili məhsuldan 2-2,5 dəfə çoxdur. Hətta inkişaf etmiş ölkələrdə - ABŞ, İngiltərə, Fransa, Almaniya belə xarici borcun həcmi ÜDM-dən çoxdur. Ancaq məsələ orasıdır ki, bu ölkələrdə real sektor dayanıqlı əsaslar üzərində qurulub, bu da borcun geri qaytarılması üçün riskləri minimuma salır. Azərbaycanda isə bu borcların qaytarılmasında yeganə mənbə neft gəlirləridir. Neftin qiyməti kəskin şəkildə düşərsə, o zaman Azərbaycan üçün xarici borcların indiki həcmi kifayət qədər ciddi bir problemə çevrilə bilər”.

□ **Nərgiz LİFTİYEVƏ,**
“Yeni Müsavat”

Hökumətin yeni vergi siyasəti-nələr var..

Ekspert: “Hökumət məqsədinə nail olacaq”

Gələcək ilin dövlət büdcəsi zərfində vergi sisteminin ediləcək dəyişikliklər də əksini tapıb. Ölkə mediasının Milli Məclisə istinadən verdiyi xəbərlərə görə, dəyişikliklərin mühüm bir istiqamətini fiziki şəxslərin əmək haqqından ödəmələrdəki yeniliklər təşkil edəcək.

Belə ki, 2019-cu ildən məcburi sosial sığorta ayırmaları sisteminə diferensiallaşdırılmış dərəcənin tətbiqi nəzərdə tutulur. Büdcə zərfinə görə, əgər maddəli işçinin aldığı əmək haqqı 200 manatadək məbləği əhatə edərsə, o zaman işçi bilavasitə əmək haqqının 3 faizi miqdarında, işgötürən isə 22 faizi miqdarında məcburi sosial sığorta haqqı ödəyəcək.

Əgər işçinin aldığı əmək haqqı 200 manatdan çox olarsa, o zaman işçi 6 manat + 200 manatdan artıq məbləğin 10 faizi miqdarında sosial sığorta haqqı ödəyəcək. Bu halda işgötürən 44 manat + 200 manatdan artıq məbləğin 15 faizi miqdarında sığorta haqqı ödəyəcək.

Bundan əlavə, islahatlar əmək haqqından ödənilən gəlir vergisini də əhatə edir. Belə ki, 1 yanvar 2019-cu ildən etibarən 7 il müddətinə qeyri-neft-qaz və özəl sektorda çalışan maddəli əməkdaşların əmək haqlarından gəlir vergisinin yığılması üzrə 100 faizlik güzəşt tətbiq etmək planlaşdırılır. Qeyd olunan güzəşt 8 min manatadək məb-

ləğində əmək haqqına aid olan (hazırda vergi tutulan aylıq gəlirin məbləği 2,5 min manatadək olduğu halda verginin məbləği 14 faiz təşkil edir).

İşçinin aldığı əmək haqqı 8 min manatı ötersə, o zaman güzəştin ümumi həcmi 44 faiz təşkil edəcək. Bu halda əməkdaş 8 min manatdan artıq məbləğdən 14 faiz gəlir vergisi ödəyəcək

(hazırda vergi tutulan aylıq gəlirin məbləği 2,5 min manatdan çox olduqda verginin məbləği 25 faiz təşkil edir).

Bundan başqa, 2019-cu ildən etibarən bütün sektorlarda məşğul olan şəxslər üçün vergidən azad olan əmək haqqı məbləğinin həcmi 173 manatdan 200 manatadək artırılır.

Hökumətin qiymətləndir-

mələrinə əsasən, bu islahatlar ilkin mərhələdə dövlət büdcəsinə “Fiziki şəxslərin gəlir vergisi” maddəsi üzrə daxilolmaların bir qədər azalmasına səbəb ola bilər. Lakin gələcək illərdə ölkədə iqtisadi fəallıq artıqca, “kölgə iqtisadiyyatının” payının azalması, vergi inzibətçiliğinin güclənməsi hesabına bu vergi növü üzrə büdcəyə daxilolmaların artımı müşahidə olunacaq.

İqtisadçı-ekspert, İqtisadi Tədqiqatlar Mərkəzinin rəhbəri Qalib Bayramov əmək haqqından ödənilən sosial ayırmaların yeni bölgüsünü işgötürən üçün mütləq hesab edir: “Sosial ayırma işçi ilə işgötürən arasında daha optimal bölünəcək. Əslində təkliflər daha çox beləydi ki, əmək haqqından 25 faiz sosial sığorta ayırması tutulması çox yüksəkdir. Bu göstəricinin aşağı salınması lazımdır. Lakin belə görünür ki, ümumi faizə toxunmadan bölgünü dəyişmək qərarına gəliblər. Bizdə əmək qanunvericiliyi daha çox işgötürənin deyil, işçinin hüquqlarını müdafiə xarakterlidir. İndi işgötürənin yükünü bir qədər azaldırlar. Daha

yaxşı olardı ki, işgötürənin sosial ayırma yükü 15 faizdən də aşağı olaydı. Amma bu, işçinin yükünü artırmaqla deyil, 15 faizin azaldılması yolu ilə olsa daha yaxşıdır. Bunun üçün ciddi hesablamaların aparılması lazımdır. 25 faizdən aşağı hansı rəqəm olarsa, gəlirlər nə qədər olar, itkilər nə qədər olar. Düşünürəm ki, əmək haqqından sosial ayırma 25 faizdən aşağı salınsa, ilkin mərhələdə Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun gəlirlərində azalma qeydə alınsa da, sonradan qeyri-rəsmi məşğulluğun aradan qaldırılması sayəsində artımla əvəz olunar”.

Ekspertin fikrincə, qeyri-neft-qaz və özəl sektorda çalışanların əmək haqqından gəlir vergisinin tutulmaması mütləq addımdır: “Gəlir vergisi ilə bağlı atılan bu addımdan sonra işçilərin əlinə gələn əmək haqqı məbləği artacaq. Hökumət bu dəyişikliklərlə qeyri-neft sektorunun inkişafı ilə yanaşı, qeyri-rəsmi məşğulluğun, kölgə iqtisadiyyatının azaldılmasına nail olmağı hədəfləyir. Düşünürəm ki, bu məqsədə xeyli dərəcədə nail olmaq mümkündür. Ümumiyyətlə, Vergilər Nazirliyinin son zamanlar vergi qanunvericiliyi, vergi sisteminin şəffaflığını təmin olunması istiqamətində atdığı addımlar təqdirəlayiqdir və müsbət effekti verəcək”.

□ **Dünya SAKIT,**
“Yeni Müsavat”

Bakıya leysan yağacaq, daşqın və sel olacaq - bu günün havası

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Departamenti hava şəraitinin kəskin dəyişəcəyi ilə bağlı xəbərdarlıq edib.

Nazirliyin mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, Bakıda və Abşeron yarımadasında oktyabrın 26-dan 27-si səhərədək güclü şimal-qərb küləyinin esəcəyi, aralıq yağış yağacağı gözlənilir. Oktyabrın 27-də səhər saatlarında yarımadanın bəzi yerlərində yağışın leysan xarakterli intensiv olacağı ehtimalı var. Havanın temperaturu ötən günlərlə müqayisədə 10-12 dərəcə aşağı enəcək.

Oktyabrın 26-dan 27-si gündüzədek bölgələrdə də hava şəraiti kəskin dəyişəcək. Havanın temperaturu ötən günlərlə müqayisədə 10-12 dərəcə aşağı enəcək. Aralıq yağış yağacağı gözlənilir, bəzi yerlərdə intensiv və güclü olacağı, dolu düşəcəyi, dağlıq ərazilərdə qara keçəcəyi ehtimalı var. Qərb küləyi ayrı-ayrı yerlərdə aralıq güclənəcək. Çaylarda sululuğun artacağı, bəzi dağ çaylarından qismüddətli daşqın və sel keçəcəyi ehtimal olunur.

Bakıda və Abşeron yarımadasında oktyabrın 26-da hava şəraitinin qeyri-sabit keçəcəyi, güclü şimal-qərb küləyinin esəcəyi gözlənilir. Səhər bəzi yerlərdə duman, çiskin olacağı, axşam doğru isə yağış yağacağı ehtimalı var.

Havanın temperaturunun Bakıda və Abşeron yarımadasında gecə 16-18, gündüz 13-15 dərəcə isti olacağı gözlənilir.

Atmosfer təzyiqi 748 mm civə sütunundan 759 mm civə sütununa yüksələcək, nisbi rütubət 70-80 faiz olacaq.

Bölgələrdə də bu gün bəzi yerlərdə şimşək çaxacağı, aralıq yağış yağacağı gözlənilir. Ayrı-ayrı yerlərdə intensiv və güclü olacağı, dolu düşəcəyi, dağlıq ərazilərdə qara keçəcəyi ehtimalı var. Bəzi yerlərdə qərb küləyi güclənəcək.

Havanın temperaturu gecə 12-17, gündüz 18-23, dağlarda gecə 9-11, gündüz 6-9 dərəcə isti təşkil edəcək.

Oktyabrın 26-dan 27-si gündüzədek Abşeron yarımadasında hava şəraitinin ötən günlə müqayisədə təzadlı dəyişəcəyi, atmosfer təzyiqinin xeyli yüksəlməsi fonunda güclü xəzri küləyinin esəcəyi və havanın temperaturunun 10-12 dərəcə aşağı enəcəyi gözlənilir ki, bu da meteohəssas insanlar üçün əlverişsizdir.

Ata və oğlu evə oğurluğa gələnə öldürdülər

Bakı şəhərinin Səbəyel rayonunda 54 yaşlı Sakit Abdullayev oğlu 18 yaşlı Faiqlə birlikdə evlərinə oğurluğa giren Əhəd Həsənovu qətlə yetirib.

Unikal.org hadisənin təfərrüatlarını öyrənib. Səbəyel Rayon Polis İdarəsi əməkdaşları Neftçi Qurban küçəsində meyit aşkar ediblər. 25.10.2018-ci il tarixi gecə saatlarında Səbəyel Rayon Polis İdarəsi əməkdaşları tərəfindən qətlin üstü açılaraq, qətl törədənler saxlanılıblar.

Məlum olub ki, 19.10.2018-ci ildə gecə saatlarında 1964-cü il təvəllüdü, Bakı şəhər sakini, əvvəllər məhkum olunmuş Həsənov Əhəd Əli oğlu Səbəyel rayonu, Bayıl yaşayış sahəsi, Neftçi Qurban küçəsi, ev 35, mənzil 39 ünvanına daxil olaraq istilik batareyasını oğurlayırmış. Bu zaman ev sahibi 1964-də anadan olmuş Abdullayev Sakit Arif oğlu ilə dalaşmağa başlamış, Sakit Abdullayevi döyərək ev sahibinin oğlu, 2000-ci ildə anadan olmuş Abdullayev Faiq Sakit oğlu atasının köməyinə gələrək, Əhəd Həsənovu arxadan bıçaqla vuraraq onu qətlə yetirib. Sonradan meyiti evdən çıxarıb, Neftçi Qurban küçəsinə atıblar.

Azərbaycanlıların İrana səfər rekordu-üç səbəb

Ekspertlərə görə, saydakı artım İranın milli valyutasının dəyər itirməsi, vizasız keçid və səhiyyə ilə bağlıdır

Dövlət Statistika Komitəsinin bildirdiyinə görə, cari ilin ilk 9 ayında İrana səfər edən Azərbaycan vətəndaşlarının sayı 1 milyon 68 min nəfərə çatıb. Bu isə ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 53.2% daha çoxdur.

Ekspertlərin bəzisi saydakı artımı İranın milli valyutasının digər valyutalar qarşısında dəyər itirməsi və Azərbaycanın milli valyutası olan manatın alıcılıq qabiliyyətinin artması ilə əlaqələndirir.

Azərbaycan vətəndaşlarının İrana daha çox səfər etməsinə səbəb olan amillərdən biri də İranın birtərəfli qaydada Azərbaycan vətəndaşları üçün viza rejimini ləğv etməsi göstərilir.

Digər ekspertlər isə bildirir ki, azərbaycanlıların İrana səfəri əsasən səhiyyə ilə bağlıdır. Müalicə üçün gədənler əsasən Təbrizi seçir. Hətta ötən il İran parlamentində Təbrizdə xəstələr üçün xüsusi şəhərciklərin salınması ilə bağlı təkliflər bildirilmişdi.

Araşdırmalardan o da məlum olub ki, Azərbaycandan daha çox xərcəng xəstəliyinə tutulanlar İrana üz tutur. Bəs səbəb nədir? Niyə vətəndaşlarımız yerli səhiyyəyə deyil, İran, Türkiyə digər ölkələrin səhiyyəsinə daha çox güvənir? Məsələn, Milli Məclisin deputatı Fəzail Ağamalı bir müddət bundan əvvəl sağlamlığında yaranmış problemlərlə bağlı Türkiyə səhiyyəsinə üz tutmuşdu. Deputat son müsahibəsində bu məsələ ilə bağlı Azərbaycan səhiyyəsinin son durumunu dəyərləndirərək qeyd edib: "Təbii ki, Azərbaycan həkimləri böyük ənənələrə söykənirlər. Sovet dövründə həkimlərin aldığı təhsil, onlara tələb, münasibət fərqli idi. Həmin zaman kəsiyində Azərbaycan həkimləri kifayət qədər nüfuzlu, güclü idilər. O məktəb artqı bitib. Yeni 30 ilə yaxındır ki, o məktəb Azərbaycanda yoxdur. Həkimə münasibət məsələsində iki mühüm amil var: texnologiya və avadanlıqların, texnologiyanın göstəricilərinə uyğun olaraq çıxarılan nəticə, diaqnoz, tətbiq edilən müalicə. Bu, xarici ölkələrdə daha güclüdür".

Deputat onu da vurğulayıb ki, Azərbaycanda əvvəlki nəsillər həkimlər savadlıdır, lakin müasir texnologiyadan anlayışları zəifdir: "Hazırkı nəsillər həkimlərin texnologiyadan anlayışları güclüdür, amma əvvəlki nəsillər həkimlər nisbətən diaqnoz qoymaq, düzgün nəticə çıxarmaq imkanları zəifdir. Köhnə həkimlər bir xəstəliyi iki-üç dərmanla müalicə edə bilirdilərse, burada özlərinə əminlik də var idisə, hazırkı həkimlər isə

daha çox dərman yazmaqla məşğuldurlar. Yeni "Bu dərman kömək etməzse, digəri kömək edəcək. O da etməzse, başqa birisi kömək edəcək" prinsipi ilə hərəkət edirlər. Bu da təbii ki, müəyyən çətinliklər yaradır. Amma bunu da qeyd etmək lazımdır ki, hazırda Azərbaycanda peşəkar həkimlər yetişməkdədir. Azərbaycanda təhsil alaraq sonra Türkiyənin nüfuzlu universitetlərində təhsillərini təkmilləşdirən həkimlərimiz var. Azərbaycan həkimləri də bir neçə ildən sonra arzuladığımız səviyyədə olacaqlar. Bu da təxminən 10-15 il vaxt aparacaq".

Tibb elmləri doktoru Adil Qeybullayev isə məsələ ilə bağlı "Yeni Müsavat"a bunları bildirdi: "Azərbaycan səhiyyəsinə müəyyən problemlər öz həllini tapmasa, gələcəkdə bəzi məsələlər ortaya çıxacaq. Doğrudur, başqa xarici ölkələrdə tibbi təhsil almış peşəkar həkimlərimiz var. Lakin hələ də tibbi təchizat və bu kimi məsələlərin yoxluğu problemi qalmaqdadır.

Məlum olduğu kimi, hələ ölkəmizdə icbari tibbi sığorta tam təmin olunmayıb. Bu da insanların sosial müdafiəsində çox böyük bir elementdir. Ümumiyyətlə, icbari tibbi sığorta olmayan yerdə həmişə problemlər var. Vətəndaşlar bəzi dərmanları, tibbi ləvazimatları qarşılaya bilmirlər, bu səbəbdən düşünürlər ki, İranda müalicə daha ucuz başa gəlir. Beləliklə, insanlarımızın İran səhiyyəsinə axışmasının səbəblərindən biri budur. Yeni səbəb təkəcə buradakı səhiyyənin səviyyəsi deyil, həm də nisbətən qiymətlərin ucuz olması ilə bağlıdır. Çünki bizim insanlar Tehrandə və digər şəhərlərdəki böyük klinikalara deyil, nisbətən ucuz klinikalara üz tuturlar. Orada da bir çox hallarda yanlışlıqlar, səhvlər görürük. Bildiyiniz kimi, İran səhiyyəsi Türkiyə səhiyyəsinə xeyli geri qalır. Daha imkanlı şəxslər heç də müalicə üçün İrana üz tutmur, əsasən Türkiyə və Avropa ölkələrinə gedirlər. Həmin memurlara sual vermək lazımdır ki - özünüz bu səhiyyəni qurmusunuz və buna etibar etməsiz, adı insanlar necə güvənə bilər? Bu da təbii ki, ictimaiyyətdə bir rəy yaradır və insanlar İrana və digər ölkələrə axışırlar. Lakin bir daha qeyd edim ki, bizim tibb mütəxəssislərimiz heç də İran mütəxəssislərindən geri qalmır. Bəlkə də 20 il bundan əvvəl bu sözü demək çətin olardı, amma indi əminliklə de-

yə bilərik".

Adil Qeybullayev qeyd etdi ki, azərbaycanlılar müalicə üçün təkəcə İrana deyil, həm də Gürcüstana axışır: "Gürcüstana axın daha çoxdur. Çünki Gürcüstandakı həkimlər daha güvənli, onlar əsasən Avropada təhsil alıb, təc-rübələr keçib, bizimkilərlə müqayisədə daha peşəkardırlar. Hətta sovet dövründə yaşamış insanlar da təsdiqləyər ki, həmin vaxt Moskva səhiyyəsinə ən önəmli yerləri gürcü həkimləri tuturdu".

□ **Halidə GƏRAY,**
"Yeni Müsavat"

Qatar qəzasında yaralananlardan daha biri öldü

Oktyabrın 1-də Bakının Xəzər rayonu, Binə qəsəbəsindəki dəmir yolu xəttində qatarla sənişin avtobusunun toqquşması nəticəsində xəsarət alanlardan 1 nəfəri dünyasını dəyişib.

BakuPost-un xəbərinə görə, bu barədə "Trend"ə 3 sayılı Şəhər Kliniki Xəstəxanasından məlumat verilib. Məlumatda bildirilib ki, hadisə nəticəsində xəsarət alan Əzimov Məmməd Sabir oğlunun müalicəsi nəticə verməyib və o, dünyasını dəyişib:

"Xəstə qapalı-kəllə beyin travması və bədənin müxtəlif dərəcəli xəsarətləri ilə xəstəxanaya gətirilərkən əməliyyat olunmuşdu. Əməliyyat zamanı xəstənin dalağı da çıxarılmışdı və həmin vaxtdan reanimasiya şöbəsində saxlanılırdı. Bir neçə gün öncə xəstənin vəziyyəti pisləşdiyi üçün o, "City Hospital"a köçürülsə də, həyatını xilas etmək mümkün olmayıb. Məmməd Əzimov orada dünyasını dəyişib".

Qeyd edək ki, oktyabrın 1-də təxminən 14.35 radələrində 160 nömrəli müntəzəm marşrut xətti üzrə hərəkət edən "10-TG-106" dövlət qeydiyyat nişanlı sənişin avtobusu Xəzər rayonu, Binə qəsəbəsində hərəkətdə olan qatarla toqquşub. Qəza həmin ərazidəki qorunan dəmir yolu keçidində baş verib.

Hadisə nəticəsində 2 nəfər dünyasını dəyişmiş, 40 nəfər isə xəstəxanalara yerləşdirilmişdi. Xəsarət alanlardan 5-i azyaşlıdır.

Elan

16 oktyabr 2014-cü il tarixdə Həsənzadə Rauf İslam oğluna verilmiş RX seriyalı 0511275 N-li, qeydiyyat nömrəsi 1114092411 Daşınmaz Əmlakın Dövlət Reyestrindən çıxarış itdiyi üçün etibarsız sayılır.

MUSAVAT

Son səhifə

N 227 (7116) 26 oktyabr 2018

Uşaqlarına "Coca Cola" içirdiyi üçün həbs edildi

Fransanın Limoj şəhər sakini uşaqlarına daim "Coca Cola" içirdiyi üçün üç ay müddətinə həbs edilib. Bu barədə "Frans Press" agentliyi məlumat yayıb. Həbs olunan ata nə oxuya, nə də yazı bilir. Dövlət müavinəti hesabına yaşayır və uşaqlarını, arvadını tez-tez döyür. "Onların soyuducusu yox idi. Uşaqlar isə döşəkağız yerlərdə yatırdılar", - bunu dövlət ittihamçısı məhkəmə zamanı deyib. Kişi bütün pullarını spirtli içkilərə sərf edəndən sonra onun uşaqları ancaq "Coca Cola" içirdilər. Bu, tez-tez baş verirdi: "Atası onlara yemək qismində ancaq piroq və "Coca Cola" verirdi". Bunu da dövlət ittihamçısı bildirib.

Normadan artıq şirniyyat yediyi üçün 4 yaşlı böyük oğlunun yeddi xəstə dişi yaranıb. Digər oğlunun isə 3 yaş var və o, hələ də danışmağa başlamayıb.

2017-ci ildə xəbər verilmişdi ki, Fransada pulsuz qazlı içki qadağan olunub. Qanuna əsasən, ictimai işə obyektləri şirin, spirtsiz içkilərə limitsiz çatımlılıq təklif etməməlidir. Bu, piylənmənin qarşısını almaq üçün tətbiq edilən qadağa idi.

Anası oğlunun ad günü fotosunu paylaşdı, peşman oldu

Amerikanın Arizona ştatındakı Tuson şəhərində 6 yaşlı oğlunun ad gününə heç kimin gəlməməsi və bununla bağlı pizza kafesindən çəkilən foto xeyli məşhurlaşdı. Ana Sil Madzini oğlu Teddinin ad günü üçün 32 sinif yoldaşına dəvətnamə yollayıb. Ad günü öncəsində bir çox valideynlər uşaqlarını ad gününə gətirəcəklərini vəd etsələr də, tədbirə bir nəfər belə gəlmədi. Madzini oğlunun pizza kafesində boş masada çəkilmiş kədərli

fotosunu sosial şəbəkədə paylaşdıqdan sonra peşman olub: "Mən bilsəm ki, nəticə belə olacaq, bu şəkli paylaşmazdım. Mən bunu reklam üçün etməmişdim. Amma bir anda gələn ad günü, səyahət təkliflərindən sonra anladım ki, düz etməmişəm".

Ailəyə saysız-hesabsız təkliflərlə yanaşı, basketbol komandasından da bilet gəlib. Qadın bildirib ki, oğlunun növbəti ad günündə hər hansı tədbir keçirməyəcək. Bunun əvəzində isə

onu hansısa səfərə aparacaq. Bu il valideynləri oğluna eyni zamanda Disneyləndə, Leqoləndə getməyi, ya da dostları ilə birgə ad günü tədbiri keçirməyi təklif ediblər. Oğlan sonuncunu seçib.

Madzini hesab edir ki, sinif yoldaşlarından heç birinin ad gününə qatılmamasının səbəbi sözügedən ərəfədə məktəbdə şagirdlər və valideynləri üçün Hellouin karnavalının keçirilməsi idi. Bundan başqa, həmin gün də güclü yağış yağdı.

QOÇ - Yersiz qürrelənməyiniz, özünüzi tərifi etməyiniz ünsiyyətdə olduğunuz adamlarda sizə qarşı ikrah yarada bilər. Səmi və sadə olun. Axşama yaxın təzə xəbər eşidəcəksiniz.

BUGA - Ümumi passivliyinizi nəzərə alıb fəaliyyətə ara verin. Əsas enerjinizi bütünlüklə istirahətə və səyahətlərə həsr edin. Günün ikinci yarısında istənilən mübahisə və riskdən yayının.

ƏKİZLƏR - Maddi problemləri nəzərə almasaq, bu təqvimdən narazı qalmağınza ehtimal bir ciddi əsas yoxdur. Ulduzlar insanlara baxışlarınızı kökündən dəyişməyi tövsiyə edir. Əsəblərinizi qoruyun.

XƏRÇƏNG - Saat 14-ə qədər münaqişəli məsələlərdən uzaq olmağa çalışın. Kiminsə özü yaratdığı problemi düzəltmək fikrinə düşməyin. Sonrakı saatları isə bütünlüklə əyləncələrə həsr edin.

ŞİR - Uğurlu gündür. Günün birinci yarısında qazanmaq, nahardan sonra isə xoş təsadüflərlə rastlaşmaq şansınız var. Yeni əlaqələrə ciddi və perspektivli yanaşın. Bu, yalnız xeyrinizə ola bilər.

QIZ - İlahi prinsiplərə xüsusi əhəmiyyət verin. Günahlarınızın yuyulması üçün dualar edin. Sevdiniz adamda özünüze qarşı yalnız rəğbət yaratmağa çalışın. Uzaq səfərləri təxirə salın.

TƏRƏZİ - Cərəyan edən proseslərə çilgün tərzdə yanaşmağınız heç bir irəliləyişə təkan verməyəcək. Odur ki, müdriklik göstərməyiniz tələb olunur. Yeni əməkdaşlığa ciddi tərzdə yanaşın.

ƏQRƏB - Bürcünüz başlayandan sanki qayğılarınız da artıb. Qarşınızda duran vəzifələrin öhdəsindən çətinliklə gəlməyiniz sizi səbirsiz edir. Bir az dözümlü olun. Ulduzlar varlanacağınızı bildirir.

OXATAN - Passiv bir gün yaşamaq olacaqsınız. Özündən müştəbehlik, hamıya yuxarıdan aşağı baxmaq kimi mənfi xüsusiyyətlərdən uzaq olun. Yeni işgüzar təklifləri rədd etməyin.

OĞLAQ - Hər mənada uğurlu bir təqvim yaşayacaqsınız. Sevdiniz adamlarla ümumi dil tapmağınız əsas işlərinizin gedişində müsbət çalarlar əmələ gətirəcək. Gecəni öz evinizdə keçirin.

SÜTÖKƏN - Ailə-sevgi münasibətlərində bəzi xoşagəlməzliklə rastlaşa bilərsiniz. Boş yerə hay-küy qaldırmayın. Hər şeydən əvvəl ətrafınızda müsbət aura, xoş mühit yaradın ki, qurtulasınız.

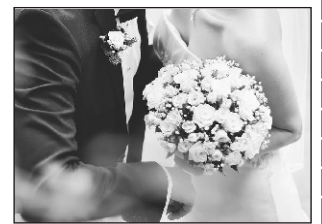

BALIQLAR - Hər hansı işdə təkbaşına addım atmaqdan vaz keçin. Əməkdaşlıq zəminində isə uğurlara yetişəcəksiniz. Saat 16-dan sonra perspektivi sual altında olan danışıqlardan imtina edin.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Toyları bu gün oldu, qovuşmaları 50 il sonra baş tutacaq

ABŞ-ın Kaliforniya ştatında qətlə bağlı rutin məhkəmə prosesi kuryozla başa çatıb. Hakim hökmü oxuyandan cəmi bir dəqiqə sonra nikah mərasimi keçirib və müttəhimini ailə qurması münasibətilə təbrik edib. Amma bəylə gəlinin qovuşması 50 il sonra qalib. Belə ki, 36 yaşlı D.Desbroun qətlə suçlanaraq 53 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilib. Hökm oxumandan dərhal sonra hakim Patrisiya Kukson zaldakıların tam əksəriyyətinin çölə çıxmasını tələb edib. Zalda yalnız müttəhimin valideynləri və bacısı, habelə onun nişanlısı, 33 yaşlı Destininin qohumları qalıblar. Hakim Kukson nikahı rəsmiləşdirib. Bundan sonra Patrisiya Kukson təzə bəylə gəlinə evində bəşirdiyi tortu verib.

Denn və Destini 20 il əvvəl tanış olublar. Destini hamilə qaldıqdan sonra onlar ayrılıblar. Bu ilin yanvarında isə Destini oğlunun xəbəri ilə Denni Facebook-da tapıb. Fəqət, həmin vaxt Denn artıq həbsdə idi. Destini məhkəmənin hər iclasına qatılmağa başlayıb və proses zamanı Denn oğlunun 33 yaşlı anasına evlənməyi təklif edib.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARIFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-cü məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Nazim SABIROĞLU

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.100

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

